

novoles

glasilo delovne organizacije

straža pri novem mestu,
leto XXIV

28. julij 1987
št. 7

Glasilo ureja uredniški odbor: Alfonz Šterbenc (glavni in odgovorni urednik), Ivan Balog, Marjan Grabnar, Alenka Gorše, Vanja Kastelic, Mladen Majster, Stanka Šnidaršič, Jadran Šnidaršič, Marko Švent, Darja Horvat, Miha Srebrnjak in Vid Fajdiga. Izdaja Delovna organizacija Novoles, lesni kombinat n.sol.o. Novo mesto — Straža. Glasilo izhaja mesečno v nakladi 3500 izvodov in je po mnenju sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije z odločbo št. 421/72 z dne 31. januarja 1978 oproščeno temeljnega prometnega davka. Stavak in prelom v DIC tozđ Grafika, tisk v Tiskarni Novo mesto.

Dragi bralci!

Za nami je prvo polletje letošnjega leta. To obdobje je bilo za Novoles burno. Začeli smo s težko hipoteko izgub in z skoraj neobvladljivo gospodarsko situacijo širše družbe. Poleg tega je prišlo tudi do sprememb v vodstvu Novolesa in drugih kadrovske sprememb. Med tem je nezavidljiva gospodarska situacija Novolesa zahtevala uvedbo t.i. interne sanacije. Začetek sanacije je bil težak, saj je novo vodstvo začelo reševati Novoles v izrazito negativnih družbenih razmerah.

Glede na to, da je Novoles močan izvoznik na konvertibilno tržišče, so ga močno zadeli še sistemski ukrepi ZIS glede izvoza. Vrsta okoliščin je torej prispevala k temu, da se je Novoles znašel skorajda na robu zloma. No, v tej situaciji se je pokazalo, da nobena stvar ni nemogoča, če se najdejo pravi ljudje na pravem mestu. Z vrsto ukrepov nam je uspelo Novoles do konca prvega polletja toliko ozdraviti da ne izkazuje več izgube. So še nekateri tozdi, ki izkazujejo izgubo, vendar je Novoles kot celota zaključil prvo polletje uspešno. K temu

je precej prispeval tudi devizni priliv t.i. ACA programa, ki je prišel tik ob koncu zaključka prvega polletja. Ta sredstva niso podarjena, Novoles jih je moral še kako težko zaslužiti. Čeprav se je Novolesu obrnilo na bolje, nas to ne sme uspavati. Razmere na trgu so tako trde, da se moramo nenehno spopadati z novimi težavami. Premagali jih bomo le, če bomo še naprej ostali solidarni med seboj in z vso odgovornostjo izpolnjevali svoje zadolžitve. Več o tem preberite na sredinski strani.

Poleg te osrednje informacije smo vam pripravili nekaj zelo zanimivih strokovnih člankov, samoupravne vesti, vesti iz tozdov in pa seveda zdravniški prispevek, ki govori o hudi bolezni trebušni slinavki. Izid natečaja o kreditih ni treba propagirati, saj bo to večina novolesovcev skrbno prebrala in komentirala, opozarjamo vas pa na poročilo o bolzninah. Tudi to je vredno prebrati, vsak si pa naj ustvari ob tem svoje mnenje.

Mesec julij je predvsem čas dopustov, vsem želimo kar največ lepega vremena in prijetnih dni.

Sestanek predstavnikov Novolesa in predstavnikov DPS in DPO Novega mesta v povezavi z izvajanjem interne sanacije Novolesa

Sestanka, ki je bil 1. 7. 1987 v sejni sobi DSSS v Novolesu so se udeležili:

— predstavniki DPS Novo mesto, Longar Ivo, predsednik IS, Žunič Stane, podpredsednik skupščine Vizjak Igor, predsednik komiteja za družbeni razvoj Thoržievsky Sergej ml., podpredsednik IS

— predstavniki DPO Novo mesto: Cvelbar Franci, predsednik OK SZDL, Štamcar Nace, predsednik OS ZS Novo mesto, Florjančič Jože, sekretar POK ZKS, Ristič Marjan OK ZSMS Novo mesto

Na seji so novolesovi predstavniki podali izčrpno poročilo o poteku interne sanacije Novolesa in o Novolesovih načrtih za prihodnost.

Ugotovljeno je bilo, da se odvija interna sanacija v izredno kritičnih družbenih razmerah, kjer je izredno težko na hitrico dosegati pozitivne rezultate. Vseeno pa Novoles v obdobju I-VI. dosegel nekatere vidne rezultate. Začel je z intenzivnim zmanjševanjem zalog, stroški so postali predmet vsakodnevnega zniževanja, zaposlovanje se je zaustavilo, produktivnost je porasla, zaustavljena je fluktuacija strokovnega kadra itd. Največji prispevek k uspešnemu izvajanju interne sanacije je prispeval priliv deviznih sredstev iz t.i. AKA programa. Ta sredstva je Novoles zaslužil, torej niso to podarjena sredstva, in so pripomogla k ozdravitvi Bilance. Predstavniki Novolesa so nanizali še vrsto problemov, na katere OZD-i sami ne morejo vplivati, vendar pa hudo bremenijo OZD-ovske blagajne, kot so: ukinitvev potrošniških kreditov, neredna izplačila premij itd. Predstavniki DPS so dali priznanje prizadevanjem delavcev Novolesa in izrekli pripravljenost za pomoč DPS Novolesu. Predsednik IS DPS Novo mesto je ob tej priliki povedal: »Naše simpatije in podpora so na vaši strani. Na potek sanacije gledamo dinamično v kontekstu nestabilnega gospodarjenja celotne Jugoslavije. Sanacijo je v takih razmerah težko izvajati.

Poteze, ki jih je sprejelo vodstvo Novolesa so rabile nekaj časa, da so se odrazile v rezultatih. Kolikor smo vas v DPS kritizirali, smo to storili dobrohotno in nenamerno. Največje priznanje za vas je, da ste od vsega začetka sprejeli breme sanacije na lastna ramena. Vsakega vašega pozitivnega rezultata se veselimo in obljubljam o vam našo pomoč v mejah naših možnosti«. Ob tem ni odveč, če omenimo pisanje sredstev obveščanja, ki so prišla izpod peresa dolenjskih novinarjev. Podajala so namreč zelo enostransko sliko o Novolesu in njegovih prizadevanjih ter s tem škodila ugledu in poslom Novolesa. Nerodnost je bila pozneje popravljena in upamo, da bomo v prihodnje brali objektivna obvestila o Novolesu.

Širjenje skladiščnih prostorov in urejanje okolice v TGD

27. junija so odstranili »šupo«, ki je stala nasproti proizvozne hale čez cesto in samo kvarila tovarniško okolje. V njej je bilo priročno skladišče kartonov in ostalih potrebnih in nepotrebnih materialov. Letos jim je uspelo odkupiti tudi stavbo ob ribogojnici, ki je bila last KZ Žužemberk. S tem odkupom so pridobili nekaj prepotrebnega skladiščnega prostora. V to stavbo so preselili material, ki je bil prej v podrti šupi kar je še najpomembnejše, preselili so skladišče vnetljivih tekočin, ki je prej stalo tik ob regioanlni cesti in neprestano predstavljalo potencialno nevarnost nastanka požara in bilo nenehen kamen spotike inšpekcijskih služb. V načrtu je tudi prestavitev službostne poti do ribogojnice EMONA Dvor, ki bo tekla tik ob starem plavžu. S tem bo tozd TGD pridobil zaključen zemljiški kompleks, ki ga ne bo več treba deliti z ribogojnico, odpadli bodo tudi mnogi problemi, ki so bili povezani s tem.

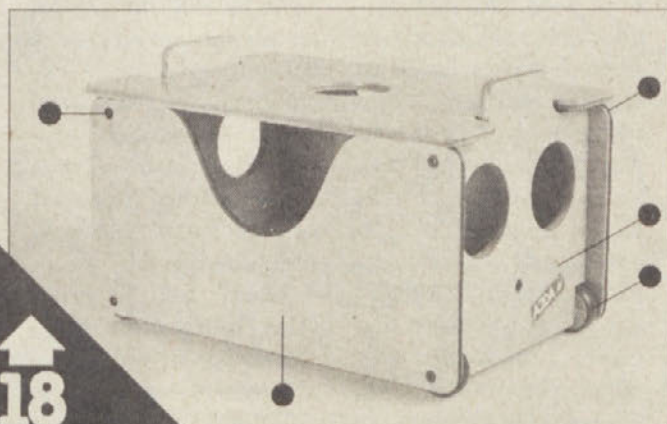

Predstavniki DPS, DPO in Novolesa

Ajda program

Na tozdu TGD so do sedaj izdelali okrog 3000 komadov otroških vozičkov z imenom AJDA. Začetnih 1000 komadov je bilo slabe kvalitete, predvsem zaradi slabe kvalitete bukovih vezanih plošč. Nadaljne komade so izdelovali iz vezanih plošč, narejenih iz bele bukovine, ki je veliko bolj kvaliteten les. Za prodajo izdelkov iz AJDA programa je razpredena gosta mreža. Največ izdelkov so do sedaj prodali na domačem trgu, odpira se pa tudi izvoz. Največ izdelkov kupijo vzgojno varstvene ustanove (VVZ). Posebna zanimivost prodaje teh izdelkov se je pokazala v t.i. »Duti free shop« trgovinah. V teh brezcarinskih trgovinah se sme prodajati le visokokvalitetne jugo-

slovanske izdelke. Če je torej AJDA programu uspelo priti v take trgovine, pomeni, da je kvaliteta res odlična. Sedaj prodajajo AJDO v naslednjih Dutu freee shop trgovinah: Bovec, Gederovci, Dolga vas, Ljubelj, Kranjska gora, Korensko sedlo in Rateče. Nekaj izdelkov so propagandno poslali v Anglijo in v Avstrijo. Zlasti Avstrija je zelo zanimiva, kjer poteka preko firme OPTIMA akcija 3000 vrtcev, v katero se vključuje tudi naš AJDA program. Elemente sestavljajo člani letalskega centra Novo mesto — Prečna, kar pomeni lepo gesto Novolesa pomoči temu društvu. Sodelujejo tudi z revijo ZDRAVJE, ki te izdelke prodaja svojim naročnikom.

Samoupravne aktivnosti v mesecu juniju

Osrednji dogodek na področju samoupravljanja v mesecu juniju je bila skupna seja sindikalne konference DO in ZK dne 26. 6. ob 14. uri v sejni sobi DSSS. Poudarek seje je bila gospodarska situacija DO Novoles, katere pregled je uvodoma podal tov. Pavlič. Prisotne je informiral o rezultatih ter o ukrepih za saniranje stanja s posebnim poudarkom na zmanjševanju zalog kjer še vedno pešamo kljub sprejetim ukrepom.

Po razpravi v kateri je prisotne predvsem zanimala problematika ukinjanja tozdov, investicij in zaposlovanje so prisotni sprejeli sledeče

SKLEPE:

1. Konferenca sprejema informacijo o gospodarjenju v prvih petih mesecih tega leta.

2. Konferenca podpira prizadevanja KPO na področju kratkoročnih in dolgoročnih sanacijskih ukrepov.

3. Konferenca ugotavlja, da se posamezni sklepi KPO oz. DS prepočasi uresničujejo in da ostrina izvajanju od nivoja do nivoja upada. Zato morajo OOK in OOS v TOZD-ih in službah oceniti delovanje vodilnih in vodstvenih struktur. Take ocene bodo tudi ena od osnov pri kadrovske politiki v bodoče.

4. Vodilni in vodstveni delavci so dolžni mesečno poročati OOK, OOS in DS o izvajanju konkretnih naložbenih nalog in planov.

5. Konferenca ZK nalaga KPO, da s predstavniki DPS in DPO v občinah objektivizira oceno gospodarskega stanja in da se taka informacija zagotovi tudi v javnih občilih.

6. Konferenca ZK podpira stališče KPO, da je sanacijski načrt razumeti kot cilj, ki ga odraža pozitiven rezultat za DO s tem, da je in bo potrebno tekoče ukrepe prilagajati novo nastajajočim situacijam, ne glede na to, kaj smo zapisali v začetku leta.

7. Vse zaposlene informirati o eventualnih možnih sankcijah po zakonu o sanacijah, s tem, da se vodstvo DO in TOZD maksimalno angažira na ukrepih, ki bodo zagotovili izogibe sankcijam.

8. Predstavniki Novolesa, ki dajejo informacije o Novole-

su morajo nastopati s poenotnimi stališči sprejetimi na nivoju DO.

9. Sprejete sklepe mora obvezno izvajati in o tem poročati na naslednji seji.

Poleg skupne seje sindikalne konference in ZK, so delavski sveti po TOZD imeli zelo veliko sej, katerih povzetek vam posredujemo:

TOZD TDP: Delavski svet našega največjega tozda, ki se že nekaj časa nahaja v zelo hudih težavah predvsem izvoznega značaja, je imel v mesecu juniju dve seji. Na svoji seji dne 11. 6. je za odpravo motenj v gospodarjenju na področju vodenja proizvodnje sprejel sledeče sklepe:

1. Ukine se delitev na dva obrata OPG in OPS ter obrat Mirna peč in se formira enotna proizvodnja z oddelki in vodji oddelkov, ki bodo direktno podrejeni direktorju TOZD.

2. Sprejme se začasna sprememba organigrama TOZD TDP v skladu z ukrepi sanacije in sicer se ukinejo sledeči delokrogi:

- obratovodja OPS
- obratovodja OPG
- vodja teh. priprav. dela OPS
- vodja teh. priprav. dela OPG
- vsi delokrogi vodje proizvodnje različnih faz proizvodnje

- vodja obrata Mirna peč
- tehnolog — izmenovodja Mirna peč

- prevzemalci in kontrolorji v OPG

- mat. knjig. — obračun OD v Mirni peči

3. Formirajo se novi delokrogi in sicer:

- vodja teh. priprav. dela za celotno TOZD

- vodja oddelka skladišča lesa in suš.

- vodja oddelka grobe obdelave

- vodja oddelka strojnega oddelka

- vodja oddelka lakirnice

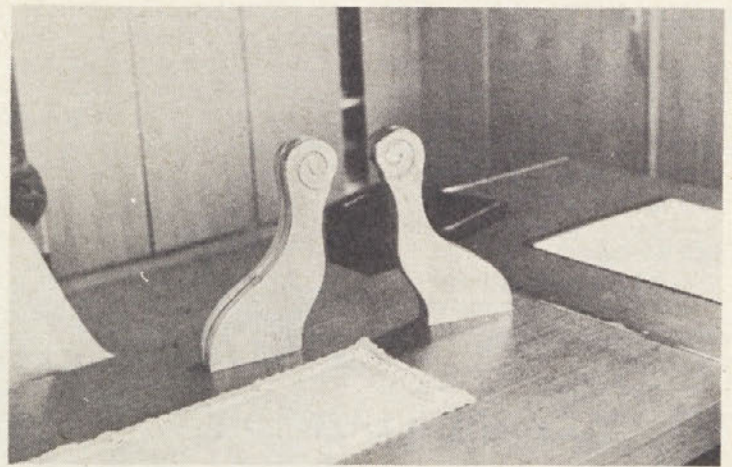
- vodja oddelka motn. in pakirnice

- vodja oddelka Mirna peč

- tehnolog za rezila in šablone

- tehnolog za odd. Mirna peč (v Straži)

Spremeni se podrejenost po posameznih delokrogih.

Dve enako lepi podnožji za mize, izdelek tozda Bor, vendar je ena izdelana iz furnirane iverice in zato bistveno cenejša. Tudi to je prispevek k zmanjševanju proizvodnih stroškov.

4. Razreši se vse delavce s posebnimi pooblastili razen direktorja TOZD, tov. Trampuša pa se razreši in premesti na DSS s 15. 6. 1987.

5. Imenuje se sledeče delavce kot vršilce dolžnosti na sledeče delokroge:

- vodja teh. priprave dela TDP — Sotler

- vodja odd. preobdelave — Legan

- strokovni sodelavec za suš. in topl. obd. — Todorovič

- vodja odd. skladišča in suš. — Džankovič

- vodja odd. lepljenja — Jaklič

- vodja odd. strojne obd. — Franko

- vodja kooperacije — Peterlin

- vodja odd. lakirnice in medf. skl. II. — Pavlenč

- vodja odd. montaže, pakirnice in odpreme — Lalič

- vodja odd. Mirna peč — Galič

- Bec-Viktorja in Brezovar Alojza se razporedi za izmenovodje (KDR)

Vsi ukrepi: spremembe organigrama, reorganizacija vodenja, razrešitev delavcev s posebnimi pooblastili, imenovanje vršilcev dolžnosti stopijo v veljavo 16. 6. 1987.

Na področju reda in discipline pa je delavski svet sprejel naslednje sklepe:

- ukinitve čaja
- ukinitve oranžade v kasnejšem terminu (sok v tetrapaku, literka radenska)

- delovni čas:

- priprave na delo za izmenovodje in odd. — priprava 15 min pred pričetkom dela, za delavce v proizvodnji 5 min. pred pričetkom dela

- konec dela — ob 13.55 — 5 min pospravljanje

- kuhanje kave (proizvodnja, pisarne) ob malici, sicer pa se strogo prepove

- izhodi — samo z dovolilnico

— dopusti — predhodno dogovorjeni s »predlogom za dopust« pripetim k evidenci fonda časa

— zaostali dopusti — izkoristiti do konca leta.

TOZD TPP: V tozdu kjer imamo trenutno največje probleme, saj se je izguba začela pojavljati v substanci, je imel delavski svet v mesecu juniju dve seji, na katerih so razpravljali in se odločali o:

- merilih učinkovitosti in ponderaciji — zaloge

- povečanem plačilu firme LESCO za nastalo škodo pri odpremi blaga (izlitje blaga LUTOPHENA v količini 246 kg) in v zvezi s tem o rešenem odškodninskem zahtevku v vrednosti 4.587,90 DM

- problematiki nadpovprečnega števila bolniških odsotnosti v tozdu in zadolžitve vodje splošne službe za organiziranje bolj efektne kontrole bolniške odsotnosti

- odobritev razporeditve posojila sklada skupne porabe IO OOS TOZD TPP za izvajanje planiranih nalog IO OOS

- obravnava in sprejem pravilnika o kakovostni normi in pravilnika o avtokontroli.

Poleg standardnih zadev, ki so bile prav tako obravnavane in sprejete po ostalih tozdih so bili delegati obveščeni in tudi odločali o reklamaciji nekvalitetnega laka katerega dobavitelj je bila firma CROMALAKE. Zaradi omenjenega laka so bili izdelki tozd TPP nekvalitetni in jih je zato firma CRWFORD reklamirala. Delegati so potrdili predlagano obliko reklamacije.

TOZD LIPA: Delegati delavskega sveta so se v mesecu

(Nadaljevanje na 4. str.)

juniju sestali dvakrat in so na svojih sejah obravnavali zelo pereče zadeve in o njih tudi odločali. Na drugi redni seji z dne 1. 6. 1987 so bile po dnevnem redu sledeče sprejete zadeve:

- spremembe novih opisov del in nalog
- razpis javne licitacije
- razpis del in nalog vodja proizvodnje in direktorja TOZD (selekcija)
- imenovanje v.d. vodja proizvodnje
- predlog uvedbe meril na zaloge.

Osrednja točka omenjene seje je bila obravnava proizvodnje problematike v katero je uvod podal direktor TOZD.

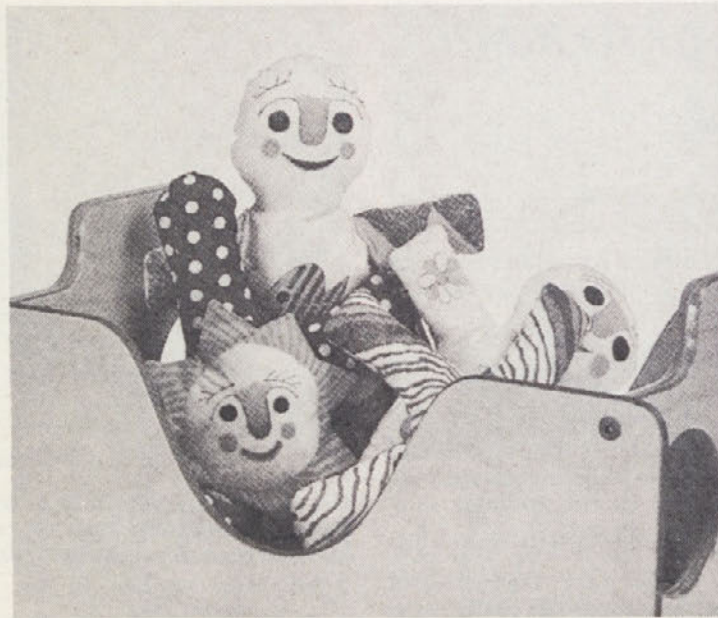
TOZD SIGMAT: V tozdu se je delavski svet sestal dvakrat in so bile poleg tekočih zadev obravnavane zaloge z zmanjšanjem katerih je tozdz v kratkem izboljšal svoj rezultat, kar je pohvalno kot tudi to, da se na vseh sejah delavskega sveta čuti zavest, o težki situaciji, katero pa bomo rešili le z boljšim delom.

TOZD TVP: Na našem še vedno izredno dohodkovnem tozdu je delavski svet razpravljaval 16. 6. in je poleg dopolnitve letnega plana, programa uskladitve sam. spl. aktov, plana za III. kvartal še predlog povečanja cen naših izdelkov ter prošnje, pritožbe in pogodbe.

TOZD TSP: Na delavskem svetu 4. 6. in 26. 6. so poleg meril zalog obravnavali in imenovali tudi vodje proizvodnje na podlagi razpisa, ter sprejeli sklep, da se v primeru slabega rezultata ob polletju zadolži pred. del. sveta tozdz da skliče družbeno politični aktiv tozdz na katerega se povabi tov. Pavličič in tov. Colnarja, da jim obrazložita nadaljnjo perspektivo tozda.

TOZD TES: Na izredni seji je delavski svet obravnaval dopolnitve letnega plana tozdz, plan za III. kvartal, program usklajevanja samoupravnih splošnih aktov, spremembe SaS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD. Poleg nabave osnovnega sredstva pa so tudi razpisali prodajo opreme, ki so jo pobrali po vseh tozdz in uskladiščili v Jurki vasi, kar naj bi tudi prispevalo k zmanjšanju zalog.

TOZD TPI: O tem tozdu smo v prejšnji številki obširneje pisali, tokrat pa naj povemo samo, da so se delegati odločili, da morajo zaradi zmanjšanja

Ajda program

obsega proizvodnje vsi zaposleni izkoristiti polovico letošnjega dopusta. O nadaljnjih ukrepih glede koriščenja dopustov, pa bo DS TOZD odločil kasneje. Dodamo lahko le to, da so takšne in podobne odločitve »tudi« vidne na rezultatih, ki jih ima TOZD.

TOZD BLP: Na tretji seji delavskega sveta z dne 30. 6. so delegati sprejeli

- dopolnitve letnega plana DO in TOZD
- plan za III. kvartal DO in TOZD
- program usklajevanja sam. spl. aktov
- dopolnitev SaS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD
- spremembe meril UDU
- pogodbe o delu
- zaključni račun SK Produkts Corp. ZDA za leto 1986
- pogodba o poslovnem sodelovanju s firmo TANIMEX
- povrnitve stroškov šolanja
- ter od 888 opravljenih nadur odobrili 416.30 v izplačilo in 417.30 ur v kompenzacijo

TOZD TPE: Na dveh sejah, ki jih je delavski svet imel v mesecu juniju, je poleg standardnih zadev značilnih za mesec junij določal tudi cene maloprodajnim izdelkom. Cene so bile potrjene na predlog predsednika komisije za prodajo izdelkov tov. Križman Marjana, zaradi »porajajočih dilem«. Seveda je pohvalno, da tudi te zadeve rešujemo na samoupraven način, toda na novo porajajočo se dilemo pa pripravljavci predloga niso pomislili,

ko so cene razdelili v dve grupi in sicer za delavce TPE in »OSTALE«.

TOZD TKO: Dne 17. 6. 1987 je delavski svet na svoji 3. redni seji obravnaval oceno stanja na TOZD in DO, spremembe cen programa TOZD ter razpis stanovanjskih posojil.

Iz našega belokranjskega TOZD-a smo z samoupravnimi vestmi zelo skopi, zato v strokovni službi upamo, da bomo v bodoče iz Metlike dobili kaj več novic uporabnih za našo rubriko.

Ko smo se v začetku letošnjega leta odločili za interno sanacijo, ki naj bi izražala bolj ostro obliko vodenja, so se porajali pomisleki, da bomo na takšen čeprav za nas nujen način upravljanja, osiromašili in zapostavili samoupravljanje.

Toda nasprotno, nikdar nismo v strokovni službi dobili tako veliko zapisnikov iz katerih je razvidno, da samoupravni organi delajo, kot že dolgo ne. Na drugi strani pa se že kažejo rezultati novih prijemov, kar dokazuje, da smo v Novolesu ravnali prav, ko smo se odločili za interno sanacijo izvesti po samoupravni poti in s tem dokazali visoko zavest.

Zadnje čase so se širile tudi razne dezinformacije o stanju Novolesa v sredstvih javnega obveščanja, toda stanje se spreminja, saj širša družbena skupnost že drugače gleda na našo DO, kar je tudi povedal tov. Pavličič na sindikalni konferenci 16. 7. 1987, ko je podajal bolj optimističen pregled poslovnih rezultatov kot doslej, za katere pa kot je dejal predsednik sindikalne konference DO tov. Mišjak, zaslužno tudi novo vodstvo in se v imenu vseh članov zahvalil tov. Pavličiču za dosedanji trud.

Boleznine in nezgode od januarja do junija 87

V poročilu je prikazano stanje izostankov iz dela zaradi bolezni, nezgod, nege družinskega člana in porodniškega dopusta. V prvem polletju 1987 je bilo vseh izostankov iz zgoraj navedenih vzrokov 43384 dni, ali stalno je bilo doma 313 delavcev. Zmanjšalo se je število bolovanj do 30 dni in sicer je bilo 22.000 dni izostanka, izostanki nad 30 dni pa so precej porasli, in sicer na 7058 dni ali 1,7% na delovne dni. Moramo pa poudariti, da bolovanje nad 30 dni obračunovalke ne zajemajo točno, zlasti je to pomanjkljivo v TOZD ŽAGA in TPP. To je zelo težko za nas, ker moramo izdelati ukrepe za odpravo pomanjkljivosti. Ravno bolovanja nad 30 dni pokažejo opustitev zdravstvenih in varnostnih mer po delovnih mestih. Naša služba preanalizira vsakega posameznika, ki boluje nad 30 dni, ga obravnava, ugotovi kaj je krivda za takšno odsotnost in izdela napotke za izboljšanje stanja delavca ali delovnega mesta, ali ga predlaga na IK za oceno delazmožnosti. Če nimamo točnih podatkov o gibanju izostankov zaradi bolovanja, težko rešujemo velike probleme in delavci izostajajo iz dela. Če bi se ti podatki zajemali tako, kot je to zakonsko določeno, bi bile službe vedno na tekočem s stanjem izostankov. Precejseje povečala nega družinskega člana, in sicer 4052 dni. Pri analizi ugotavljamo, da nimajo samo matere majhnih otrok nego, družinskega člana, ampak imajo tudi očetje (to ne bomo komentirali). Porodniški dopust je največ narastel predvsem zaradi tega, ker je zakonsko povečan na 12 mesecev. Skupaj je bilo vseh izostankov 43284 dni.

Vsi izostanki, zlasti še bolovanje do 30 in nad 30 dni, je bilo valorizirano plačilo bolniškega staleža precej večje, kot so se dvigali osebni dohodki, zato tisti delavci, ki jim je cilj vse drugo, samo delo ne, so imeli včasih večje nadomestilo za bolniško, kot pa bi bili plačani, če bi delali. Mislimo, da se bodo morali delegati v skupščini

ni SIS o tem pogovoriti, če je res cilj nedelok oziroma plačilo za nedelo, važnejše kot delo.

Nezgod je bilo v prvem polletju 177 ali 5,8% na zaposlenega. Resnost nezgod je bila majhna. Težje nezgode so bile 4, kjer predvidevamo nastanek invalidnosti. Bolovanja zaradi nezgod je bilo 2700 dni. Največ nezgod je bilo na ročnih delih in to 62, na transportu in prevoznih 28, na krožnih in tračnih žagah 24 nezgod, itd. Prsti rok so bili poškodovani v 71 primerih, noge v 38 primerih, itd. Moški so bili poškodovani v 140 nezgodah, ženske pa v 37 nezgodah.

Zakaj imamo takšno stanje nismo analizirali, je pa potrebno. Največ nezgod se je zgodilo v torek 39, v sredo 38, v ponedeljek 37 itd. Največ nezgod je bilo v marcu 35, v februarju 34 in januarju 32, itd.

Moramo povedati, da nam je v letošnjem letu začela delno obratovati preventivna zdravstvena ambulanta. Imamo

pa zelo velike težave zaradi tega, ker je kapaciteta zdravstvenih delavcev majhna in je težko dobiti ekipo, ki bi preventivne zdravstvene preglede opravljala v naši ambulanti. V razpravi imamo SaS o izvajanju preventivnega zdravstvenega varstva in ko bo ta SaS podpisan, bo točno določeno, kakšni pregledi, s kakšnim obsegom, se bodo izvajali v tej ambulanti in kakšni v zdravstvenem domu.

Cilj delovne organizacije je, da se čimveč pregledov izvaja v tej ambulanti, ker je v centru pogojev dela in se zdravniki, kakor tudi vsa ostala zdravstvena ekipa posvetuje z vsemi službami v DO, ki skrbijo za varno delo. Povedati moramo, da bo začela obratovati v tej preventivni ambulanti še ambulanta za ginekologijo, in to takoj po dopustih.

Imamo še druge razgovore s specialisti, zdravniki in bomo v doglednem času realizirali in organizirali specialistične preglede, kot so ravmatološki, okulistični, ipd.

To poročilo je zasnovano na osnovi podatkov iz računalnika, obrazcev ER-8 in ostalih podatkov, ki jih ima služba varstva pri delu. V kolikor bo kdo od vas zahteval podrobnejše podatke, se naj obrne na službo varstva pri delu.

Po zakonu o zdravstvenem varstvu je dolžan vsak TOZD

na delavskem svetu razpravljati o poročilu, ki ga daje služba varstva pri delu. Sprejeti mora tudi predloge ukrepov za izboljšanje zdravstvenega varstva v TOZD ter izločiti sredstva za izboljšanje delovnih pogojev, kjer prihaja do prekomernega bolovanja.

Služba varstva pri delu

Tekmovanje ekip CZ v prvi medicinski pomoči

Občinski odbor RK je tudi v letošnjem letu dne 26. 5. 1987 organiziral občinsko tekmovanje ekip civilne zaščite v prvi pomoči.

Tekmovanja se je udeležila tudi ekipa DO Novoles, katero so sestavljale Bedek Marjeta, Meleh Marija, Bobnar Stanislava, Irt Mihaela, Kužnik Jožica, Kovač Joža, Milanovič Zofka in Brus Ljubica.

Dekleta so se odrezala

dobro, saj so kljub maloštevilnim treningom od 29 nastopajočih ekip iz krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela, osvojile odlično 7. mesto. Ta uvrstitev je obenem tudi vzpodbuda za vse pripadnice enot PMP v CZ Novolesa, da v prihodnjem letu pokažejo še kaj več, saj so še v letu 1982 naša dekleta stala na zmagovalnih stopnicah.

B. PAVLIN

Primerjava bolovanskih izostankov v prvem polletju 1987 s prvim polletjem 1986

Obč.: 8

TOZD	Št. zaposl.		Št. bolnih		do 50 dni		od 50 dni		doga	Porod.dop.		SKUPAJ		
	1987	1986	1987	1986	1987	1986	1987	1986		1987	1986	1987	1986	
TVP	281	277	392	369	1735	2083	1105	1295	256	260	822	137	3916	3775
ŽAGA	239	239	429	393	2044	2406	402	23	249	391	208	738	2903	3550
TPI	96	108	130	105	1005	841	99	198	64	92	208	28	1376	1155
BOR	155	134	168	156	1021	861	207	324	78	83	12	565	1008	1773
SIGMAT	132	157	133	161	939	693	132	204	105	89	37	485	1215	1491
TPE	54	93	120	137	494	762	382	135	115	165	427	178	1410	1236
TIF	469	446	618	451	4301	3045	390	1091	1100	1230	2365	2455	8736	8641
TSP	378	338	514	430	3734	2506	-	1393	446	661	1423	1021	5603	5501
TFP	208	137	265	229	1501	1826	718	361	236	142	795	1246	3250	3509
LIPA	133	138	81	126	566	707	152	18	57	64	148	587	903	1376
TAP	135	130	117	137	702	906	240	205	172	127	152	291	1306	1529
TKO	169	200	176	229	1188	1483	345	183	35	37	237	622	1785	2325
TIS	152	151	160	134	841	695	607	721	105	134	60	496	1613	2066
TG	127	124	158	152	1200	935	228	447	182	207	1078	511	2715	2100
BLP	132	133	91	83	721	639	389	105	98	78	130	218	1353	1040
DESS	221	227	124	110	721	707	647	372	219	324	692	687	2271	2003
NOVOLES	3079	3042	5745	5279	23340	21969	6121	7058	3518	4052	8802	10050	41781	43294

Primerjava nezgod na delu in na poti v prvem polletju 1987 s polletjem 1986 in 1985

Obč.: 17 a

TOZD	Št. zaposlenih			Št. nezgod			Št. vi bolovanja			% na št. zaposl.			IZJAZ
	1987	1986	1985	1987	1986	1985	1987	1986	1985	1987	1986	1985	
TVP	292	281	277	17	9	17	372	77	533	5,8	3,2	6,1	190
ŽAGA	242	239	239	25	23	28	248	370	426	10,3	9,6	10,0	104
TPI	87	96	108	2	4	10	35	141	152	2,3	4,1	9,2	224
BOR	145	135	134	18	18	8	176	196	168	12,4	11,6	6,0	51
SIGMAT	129	132	157	6	7	2	174	229	57	4,7	5,3	1,3	24
TPE	53	54	93	7	5	6	26	107	136	13,2	9,2	6,5	70
TIF	443	469	446	14	32	35	123	439	366	3,2	6,8	7,8	114
TSP	365	370	338	18	27	19	368	324	172	4,9	7,1	5,6	70
TFP	214	208	137	10	13	9	230	187	96	4,7	6,2	6,5	104
LIPA	106	133	134	12	10	11	108	100	182	11,3	7,5	8,0	96
TAP	132	133	134	9	10	9	120	94	161	6,8	7,5	7,0	93
TKO	158	169	204	7	5	9	67	66	107	4,4	2,9	4,5	135
TIS	159	152	151	8	5	9	263	99	161	5,0	3,3	6,0	181
TG	128	127	134	5	14	8	72	319	112	3,9	11,0	6,0	54
BLP	126	132	134	3	3	1	31	131	22	2,4	2,3	0,7	30
DESS	212	221	227	1	3	3	25	16	16	0,2	1,3	-	-
NOVOLES	2994	3079	3042	162	184	177	2360	2975	2767	5,4	6,1	5,8	95

Grupno število vseh bolovanih i. ostalih bolovanih, število primerov bolnih i. število bolovanih v prvem polletju 1987

Obč.: 1

TOZD	Št. bol.	Št. bol.	Do 50 dni		od 50 dni		doga	Porod.dop.		SKUPAJ		
			1987	1986	1987	1986		1987	1986	1987	1986	
TVP	277	353	2005	5,4	1895	5,4	260	0,7	137	0,4	3775	9,0
ŽAGA	239	296	2406	7,3	23	0,1	311	1,2	758	2,3	3550	10,0
TPI	108	102	861	5,6	190	1,3	92	0,6	28	0,1	1139	7,0
BOR	134	156	861	4,6	324	1,8	85	0,4	505	2,7	1773	9,5
SIGMAT	157	112	693	3,2	304	0,9	89	0,4	485	2,2	1471	6,8
TPE	93	126	702	5,9	133	1,0	163	1,3	170	1,4	1236	9,0
TIF	446	498	3045	6,7	1091	1,8	1230	2,0	2455	4,0	8641	14,0
TSP	338	446	2506	5,4	1393	3,0	661	1,4	1021	2,2	5501	12,0
TFP	137	206	1501	9,6	301	1,9	142	0,9	1240	6,6	3509	13,0
LIPA	138	110	707	5,7	10	0,1	64	0,3	507	3,1	1376	7,2
TAP	130	129	906	5,1	205	1,1	127	0,7	291	1,6	1529	3,5
TKO	200	237	1405	5,4	183	0,6	37	1,1	620	2,2	2325	6,4
TIS	151	132	695	3,3	721	3,5	159	0,7	496	3,4	2063	9,9
TG	124	152	935	5,1	447	2,4	207	1,1	511	2,7	2100	11,3
BLP	133	91	639	5,5	105	0,6	78	0,1	213	1,7	1040	5,6
DESS	227	114	707	3,2	307	1,3	24	0,0	637	2,0	2003	6,6
NOVOLES	3042	3340	21969	5,2	7054	1,7	4052	1,0	10295	2,4	43294	10,3

Sejem pohištva v Skopju »Mebel 1987«

V času med 19. in 21. marcem 1987 smo v Skopju opravili testiranje trga, izhajajoč iz sledečih podciljev:

(cca. 60%), kvaliteten, ter ga rangirali na sledeči način:

- Manon,
- Skand,
- T/10,

1.1. Ugotoviti stališče makedonskega potrošnika do našega pohištva in ga pripraviti do tega, da rangira izložene ambience po celovitost vtsu;

še posebej pa so bili zainteresirani za gugalnice.

Za dobavo nismo pohvaljeni!

1.2. Testirati odnos potrošnikov do programa »Kolpa-san«;

Od 338 vprašanih je »Novolesove« izdelke kupilo 103 oz. 31%, kot sledi:

1.3. Testirati odnos potrošnikov do programa »Kolpa-ker«.

Madalen — spalnica, 54 (16,00%)

Splošne ugotovitve:

Vzorec je bil dovolj reprezentativen, zajeli smo namreč 714 oseb, od tega 338 za analizo pohištvenega dela ter 376 za program »Kolpa«, od katerih pa nas pozna 272 oseb. To so predvsem ljudje srednjih let (med 30—40), srednje, visoke in višje izobrazbe. Poznajo nas predvsem kot proizvajalca pohištva in kopalniške opreme. 2/3 tistih, ki nas poznajo po pohištvu, so žene, kopalniški program pa je enako poznan tako moški kot ženski populaciji. Pri strojni opremi ugotavljamo večjo informiranost o »Novolesu« pri visoki in višji izobrazbi (vendar je vzorec zelo majhen).

Madalen — spalnica, 5 (1,50%)
 Kolpa-san, 16 (5,00%)
 Kolpa-ker, 9 (3,00%)
 Ostali proizvodi, 2 (0,60%)

1.2. in 1.3. Za program »Kolpa« so potrošniki bolj zadovoljni z dobavo. Oba dizajna sta visoko ocenjena. Za »Kolpa-san« in »Kolpa-ker« so vprašani izvedeli v glavnem iz časopisa in TV.

Ugotavljamo, da je 22% vprašanih neinformiranih o »Kolpa-keru« in 19% o »Kolpa-sanu«.

Nemimo, da je trg potrebno še bolj obdelovati ter dobiti informacijo kako v bodoče povečati skromno realizacijo programov za katere je sicer ugodna klima.

Konkretne ugotovitve:

1.1. Obiskovalci so naš pohištveni program ocenili v glavnem kot dobro dizajniran

Zapisala:
Pehnec Đurda

Razdelitev kreditov za stanovanjsko izgradnjo v letu 1987

Na podlagi javnega razpisa za pridobitev posojil za individualno stanovanjsko izgradnjo za TOZD in DSSS s sedežem v občini Novo mesto, se je sestala komisija za ogled stanovanjskih razmer in novogradenj z nalogo, da pregleda dokumentacijo in oceni dejansko stanje posameznih prosilcev, ter na osnovi ugotovljenega izdela predlog prioritete lestvice. Predlog je komisija izdelala na osnovi kriterijev samoupravnega sporazuma o dodeljevanju stanovanj in posojil za stanovanjsko izgradnjo in sicer:

Priimek in ime	TOZD	Znesek	Naslov
AVGUŠTIN Miran	TDP	950.000	Podturen 59
ADAMLJE Janez	BLP	1.100.000	Cesta herojev 66
BJELOŠEVIČ Boris	TDP	450.000	Zalog 19
BJELOŠEVIČ Ravka	TDP	450.000	Zalog 19
BUKOVEC Lado	TES	400.000	Loška vas 11
BRUDAR Slavko	BLP	1.400.000	Plemberk 1
BARBORIČ Slavko	DSSS	700.000	K Roku 86
BRADAČ Alojz	TPI	1.100.000	Soteska 6
BRULC Alojz	TPP	950.000	Stopiče 17
BOGOVIČ Jože	TPP	1.450.000	Straža 74
BARBIČ Janez	DSSS	200.000	Dol. Straža 75
ARŠENOVIC Ljubomir	TSP	500.000	Gor. Straža 163
AŠČIČ Luka	TSP	700.000	Soteska 38
AŠČIČ Ivka	TDP	650.000	Soteska 38
ČERNIČ Mirko	TDP	500.000	Podgora 26
ČERNIČ Jožica	TSP	500.000	Podgora 26
DAVIDOVIČ Ivan	ŽAGA	450.000	Hruševac 18
DAVIDOVIČ Ana	TDP	550.000	Hruševac 18
DOLTAR Janez	DSSS	650.000	Potok 39
ERLAH Ivanka	TPP	400.000	Veliki Cerovec 34
FORŠČEK Viktor	TSP	1.100.000	Praproče 13
FORŠČEK Anica	TSP	1.100.000	Praproče 13
FABJAN Anton	DSSS	1.400.000	Valantičevo 10
GRGIČ Danko	ŽAGA	700.000	Gaberje 5
GRGIČ Luca	TVP	600.000	Gaberje 5
GOBEC Anica	TSP	750.000	Prečna 34
GOBEC Milan	TSP	850.000	Prečna 34
GODNJAVEC Bernarda	TDP	450.000	Gor. Gradišče 2
GODNJAVEC Milan	TDP	500.000	Gor. Gradišče 2
GRANDOVEC Vilko	TES	650.000	Soteska 43
GUTMAN Jože	BLP	300.000	Prešernov trg 13
GOLOB Irena	TSP	750.000	Loška vas 14
GLAVAN Marija	DSSS	800.000	Dol. Straža 78
HROVAT Milka	TVP	800.000	Dol. Sušice 3
HROVAT Franci	TPI	500.000	Podgozd 19
HROVAT Zdenka	BLP	450.000	Rumanja vas 2
JAKLIČ Frančiška	TDP	850.000	Jama 6
JURAN Anica	TVP	650.000	Gor. Straža 87
JENIČ Zdravko	TVP	850.000	Dobindol 6
JURŠIČ Marija	TPP	450.000	Vel. Cerovec 33
KRALJ Branko	TDP	1.100.000	Gor. Sušice 25
KRALJ Rezka	DSSS	900.000	Gor. Sušice 25
KNEZ Vesna	TSP	750.000	Gor. Straža 30
KNAFELJ Alojz	TES	950.000	Dol. Straža 76
KOŠIR Brane	TES	850.000	Dol. Straža 65
KREN Jože	TDP	400.000	Verdun 11
KREN Danica	TDP	750.000	Verdun 11
KLAVS Mirko	TDP	850.000	Mali Lipovec 8
KOLARIČ Josip	TPP	1.400.000	Šegova 14
KAFERLE Zdenka	TPP	500.000	V Brezov log 27
KMET Darja	TGD	1.100.000	Podlipa 4
KOCJANČIČ Anton	TGD	700.000	Mačkovec 10
KUMELJ Ignac	TDP	700.000	Žužemberk 95

LEMOVEC Milan	TES	800.000	Vavta vas 33/a
LAZETIČ Bernarda	DSSS	1.100.000	Zagrebška 15
LUZAR Miha	TSP	850.000	Gor. Suhadol 14
LEVSTEK Anton	TDP	1.050.000	Mirna peč 60
LUŽAR Jože	TVP	850.000	Kuzarjev kal 5
LESAR Zdravko	TPP	600.000	Jurka vas 8
MATKOVIČ Predrag	ŽAGA	850.000	Gor. Straža 158
MAVSAR Igor	TDP	700.000	Koč. Poljane 9
MOJSTROVIČ Zvone	TES	1.150.000	Sela pri Straži 16
MUREN Marjan	TES	850.000	Poljane 8
MIHIČ Lidija	DSSS	700.000	Sela 6
MIHIČ Peter	TVP	800.000	Sela 6
MIRTIČ Slavko	TGD	950.000	Dvor 23
MIRTIČ Alojz	TGD	650.000	Dvor 38
MIRTIČ Majda	TGD	650.000	Dvor 38
MUREN Alojz	DSSS	750.000	Dobrava 7
NOVAK Jožica	TES	750.000	Soteska 4
NOVINEC Slavko	TDP	950.000	Drganja sela 46
PUST Franc	TDP	850.000	Mačkovec 19
PRIMIČ Gorazd	DSSS	900.000	Cesta herojev 36
PODRŽAJ Jože	ŽAGA	900.000	Rakovnik 2
PLUT Marija	TPP	850.000	Irča vas 24
PIRC Zvone	TGD	900.000	Sadinja vas 24
PEČJAK Anica	TGD	750.000	Dvor 58
PIŠKUR Janez	DSSS	200.000	Dol. Straža 85
PIŠKUR Jožica	DSSS	200.000	Dol. Straža 85
ROZMAN Marija	TDP	1.100.000	Dol. Globodol 12
ROZMAN Štefan	TDP	1.100.000	Dol. Globodol 12
ROJC Jaka	TGD	1.100.000	Žužemberk 163
RAJER Ljubo	TGD	850.000	Adamičeva 37
REBSELJ Jože	TES	500.000	Soteska 44
STEPAN Anton	TES	1.400.000	Gor. Straža 159
SPUDIČ Josip	TDP	1.300.000	Gor. Straža 159
sSIMONČIČ Martin	ŽAGA	2.500.000	Šentjernej 65
STRAHAN Branko	TPP	700.000	Jugorje 9
SREBRNJAK Miha	TPP	950.000	Šegova 12
ŠERCELJ Silvester	DSSS	700.000	Trdinova 5
ŠENICA Darko	TSP	500.000	Dol. Polje 3
ŠENICA Franc	TSP	450.000	Dol. Polje 3
ŠENICA Marija	TSP	450.000	Dol. Polje 3
TURK Janez	ŽAGA	650.000	Zajčji vrh 15
TURK Franc	TES	850.000	Ul. Slavka Gruma 8
TAVČAR Marko	BLP	700.000	Gor. Straža 27
URŠIČ Cveto	TPI	700.000	Soteska 16
VOVK Lucija	TSP	600.000	Soteska 2
VIDMAR Duška	TGD	650.000	Srednji Lipovec 16
VIDMAR Vesna	DSSS	600.000	Dol. Straža 38
ZADNIK Edo	TES	650.000	Dol. Kamence 21
ZUPANČIČ Brane	BLP	600.000	Mestne njive 9
ZAJC Zdravko	TPP	750.000	Tavčarjeva 3
MEDVED Slavko	BLP	300.000	Gor. Straža 55
VIDMAR Slavka	TVP	650.000	Gor. Straža 14
KOTAR Anton	DSSS	1.700.000	Mirna 163

Izloženi prosilci, ki niso izpolnjevali pogojev namenskega varčevanja oz. niso imeli ustrezne dokumentacije so bili:

1. FRANKO Jožica TDP
2. KOBE Majda DSSS
3. JARC Slavko TDP
4. LUTHAR Franc ŽAGA
5. GRČMAN Terezija TGD

Izloženi prosilci, ki imajo zagotovljen stanovanjski standard, fasada na hiši oz. so zaprosili za dela, ki ne pomenijo potreb po razširitvi stanovanjskega standarda so bili:

1. JUDEŽ Jože TPP
2. KUŽNIK Mira TDP
3. MEDIČ Jože TPP
4. MUHIČ Rezka DSSS
5. MURN Anton ŽAGA
6. STANIŠA Joža TSP
7. VRŠČAJ Marjan ŽAGA
8. ŽUPEVC Alojz DSSS

Vodja KSS:

DARJA HORVAT

Orientacijski pohod

»Gorjanci 87«

»ŠD NOVOLES« je v sodelovanju s strokovno službo za SLO in DS v DO Novoles dne 30. 5. 1987, organiziralo že drugi tradicionalni orientacijski pohod za vse ekipe naših TOZD.

Pohod je poleg same hoje vseboval tudi preizkuse znanja v obliki testov in praktičnega dela v poznavanju topografije, požarne varnosti, prve medicinske pomoči, streljanja z zračno puško in metu šolske ročne bombe.

V nekoliko oblačnem vremenu smo se tega dne okoli 8. ure zbrali pred trgovino v vasi Gabrje pri Novem mestu. Po žrebanju startnih števil, je prisotne tekmovalce v imenu organizatorja in pokrovitelja pozdravil direktor DSSS tov. Marjan GRABNAR in v kratkih besedah poudaril pomen pohoda v smislu SLO in DS, nato pa vsem ekipam zaželel veliko športnega uspeha in »srečno pot«, saj so tekmovalci vedeli le to, da morajo priti preko vrha Gorjancev do lovske kočice v bližini Radatovičev, na poti pa so jih čakale kontrolne točke, na katerih so se morali javiti. Po reševanju testa iz topografije, se je s startnega mesta pognala v dir prva ekipa, za njo pa v razmaku 5 minut še ostale ekipe po vrstnem redu.

Start je torej uspel, posijalo je sonce, zato smo si po progi ogledali tudi sam pohod in lov za minutami. Reči moramo, da so bile vse ekipe izredno požrtvovalne, nekatere celo tako, da so se pozabile javiti na kontrolnih točkah, kjer bi jim moral sodnik odtisniti pečat. No tem smo kasneje pri izraču-

nu rezultatov odvezli nekaj dragocenih točk, čeprav bi morala biti ekipa po propozicijah diskvalificirana.

Druga preizkušnja znanja je sledila pri brunarici GG na Kravem kamnu, kjer so tekmovalci pokazali kaj vedo o požarni varnosti. Od tam so pot nadaljevali proti Sv. Miklavžu, kjer jih je čakala nova preizkušnja znanja iz prve medicinske pomoči in čaj, ki je vsem po 8 km prehojene poti

Veselo razpoloženje ob prijetni glasbi našega Vinka

pošteno prijal. Pot je tekmovalce nato vodila v strmino proti Trdinovemu vrhu oz. Sv. Jeri, kjer jih je čakal sodnik, od tam pa so se pričeli spuščati v dolino proti lovski koči — cilju, kamor jih je privabljala že glasba tako, da je bilo iskanje kočice skoraj nepotrebno.

Čeprav utrujeni od skoraj 13 km prehojene poti, so skoraj vsi skozi cilj pritekli in bili od navijačev in ostalih prisotnih burno pozdravljeni. Toda čakale so jih še preizkušnje v streljanju z zračno puško, določanje azimuta in met bombe,

Svečana razglasitev najboljših

Nestrpnost tik pred startom

katere so kljub utrujenosti v večini uspešno opravili.

Nekaj kasneje pa so se lahko okrepčali tudi z izdatnim obrokom hrane, ki so jo pripra-

vile naše marljive kuharice iz TOZD TES. Za prijetno razpoloženje je poskrbel Vinko GORŠE, ki je neutrudno preko ozvočenja predvajal vedre melodije, tako da ni manjkalo niti plesnih parov.

Poskrbeli smo tudi za nekaj smeha, saj so ekipe TOZD tekmovalce tudi v vedri rekreaciji in sicer v teku na smučeh, nošenju in nalivanju vode s plastičnimi kozarci v prazno steklenico, metanju pikada in vlečenju vrvi. Največ zanimanja je seveda povzročal tek na smučeh, kjer je prihajalo tudi do nadvse zanimivih padcev, kakršnih ne vidimo niti pri alpskih smučarjih. No vse se je srečno končalo in zadovoljni so bili vsi, tudi tisti, ki niso zmagali.

Sledila je uradna razglasitev rezultatov, ki pa je takale:

1. mesto ekipa TOZD TKO Metlika	762 točk
2. mesto ekipa TOZD TSP	739 točk
3. mesto ekipa TOZD TPE	708 točk
4. mesto ekipa TOZD TGD	692 točk
5. mesto ekipa TOZD TPP	688 točk
6. mesto ekipa TOZD TES	623 točk
7. mesto ekipa TOZD TDP	605 točk
8. mesto ekipa TOZD BOR	604 točk
9. mesto ekipa TOZD SIGMAT	603 točk
10. mesto ekipa DSSS	586 točk
11. mesto ekipa TOZD ŽAGA	562 točk
12. mesto ekipa TOZD TVP	246 točk

Prve tri ekipe so prejele pokale in diplome ter praktične nagrade, vse ostale ekipe pa diplome za dosežena mesta. Najuspešnejša ekipa je TOZD TKO, ki je zmagala že drugič zapored.

Po razglasitvi se je družabno srečanje nadaljevalo v prijetnem vzdušju tja do 20. ure, nato pa so se tekmovalci in ostali, utrujeni od naporene poti, odpravili domov.

Na koncu naj nekoliko pokaramo še ekipe TOZD BLP, LIPA in TPI, ki se pohoda niso udeležile, TOZD TAP pa je tega dne na žalost imel sindikalni izlet.

Zahvaljujemo se vsem, ki so sodelovali pri organizaciji in

izvedbi pohoda še posebej pa TOZD TKO Metlika z obratom Radatoviči, za pomoč pri izvedbi in izbiri lokacije.

Želimo, da bi se v prihodnjem letu podobnega pohoda udeležile vse ekipe TOZD, saj tovrstni pohodi pomenijo tudi neke vrste izobraževanja mladih v smislu koncepcije splošne ljudske obrambe. Da pa pohodi ne bi bili enolični, bomo poskrbeli, da se prihodnje leto vidimo na območju Trebnjega ali Krškega.

B. PAVLIN

Gospodarjenje v prvem polju

Delovanje Novolesa in njegovega vodstva v času izvajanja sanacijskih ukrepov lahko opredelimo z naslednjimi ugotovitvami:

1. Proizvodnja

Proizvodnja se v globalu odvija skladno z zastavljenimi plani. Tako je na letni plan dosežena 102% in večja od preteklega leta za 8%. Ob dejstvu, da je bilo povprečno število delavcev v obdobju I.—VI. 87 proti istemu obdobju lanskega leta večje za 3%, se je produktivnost povečala za 5%.

Po TOZD je problematika sledeča:

TVP

Proizvodnja se odvija po planu. V prejšnjih mesecih je bila problematična oskrba s hlodovino, ki se je v juniju popravila.

ŽAGA

Proizvodnja je tekoča. Oskrba s surovino je zadovoljiva. Decimirnica dela glede na zaloge lesa z manjšim tempom s poudarkom na boljšem izkoriščanju lesa.

TPI

Proizvodnja poteka brez bistvenih zastojev. V zadnjem času beležimo bistveno nižja naročila pri predalih, zato so nekoliko porastle zaloge gotovih proizvodov. V bodoče bo potrebno proizvodnjo prilagajati naročilom.

BOR

Planske obveznosti izpolnjuje kljub težavam na slobjem lesu. TOZD izvaja vrsto racionalizacij, kar pomeni zmanjšanje stroškov na enoto proizvodnje. Vprašljiva je tekoča dohodkovnost programov, kljub temu da je izguba za nazaj skoraj sanirana.

SIGMAT

Posebni težavi v proizvodnji ni. Proizvodnja je izključno usmerjena v proizvod, ki bodo v kratkem času prodani. Trenutno je veliko izvoznih naročil. Izdelali smo nekaj novih orodij, ki bodo skrajšala izdelavni čas.

TPE

Proizvodnja delno ne izpolnjuje planskih obveznosti zaradi pomanjkanja strokovnega kadra in deloma delavcev v neposredni proizvodnji. V zadnjem času TOZD usmerja sile k boljшему izkoriščanju surovin (predvsem furnirjev), potrebno pa bo tudi maksimalno izkoristiti razpoložljive strojne kapacitete.

TDP

TOZD z največjimi težavami v proizvodnji, zato smo tudi spremenili organizacijo dela z neposrednim načinom vodenja. Oskrba s surovinami in materiali je dobra, postopno se izkoriščajo surovine, ki so imele dolg cikel obračanja. Velik problem je odsotnost delavcev (predvsem bolniški dopusti).

TSP

Proizvodnja se odvija skladno s plani kljub bistvenemu znižanju števila delavcev. Beležimo bistveno zmanjšanje naročil na domačem trgu ob istočasno izredno slabi dohodkovnosti. Zato je planirana proizvodnja v tretjem kvartalu skoraj izključno namenjena izvozu. Viški proizvodnih delavcev zaradi ustavljanja proizvodnje za domači trg se prerazporejajo na druge bolj dohodkovne TOZD.

TPP

Zaradi nedohodkovnosti izvoznih ploskovnih programov smo prešli na delo v eni izmeni in delavce prerazporedili na druge TOZD. V juliju prehajamo ponovno na delno drugo izmeno, ker smo z dodatnimi aranžmaji popravili dohodkovnost izvoznih programov. Boljšo dohodkovnost lahko pridobimo na račun večje produktivnosti, racionalizacij in boljši organizaciji dela.

LIPA

Ugotovljamo občasne izpade pri proizvodnji zaradi nižjih naročil finalnih TOZD. Izpade kompenziramo s kooperacijskimi storitvami izven DO Novoles.

TAP

Zaradi pomanjkanja naročil se ustavlja proizvodnja predvsem na akrilnih ploščah. Tako

je bilo v juniju od planiranih 125 ton plošč izdelanih le 98 ton, prodanih je bilo 106 ton, zato so se zaloge znižale za 8 ton. Ustavljanje proizvodnje smo kompenzirali z dopusti (redni in kolektivni).

TKO

Podobno kot v TOZD TAP tudi tu znižujemo proizvodnjo na račun koriščenja dopustov. Delavce razporejamo na proizvodnjo pomivalnih korit v Radatoviče, kjer je zaradi dohodkovnosti in naročil proizvodnja prepotrebna.

TGD

Proizvodnja se odvija skladno s plani in pričakovanji, vodnje proizvodnje in koordinacija je lahko zgled ostalim. V TOZD je izvedenih vrsta racionalizacij pri proizvodnji, kar izboljšuje dohodkovnost programov.

2. Investicije in razvoj

Letos se močno znižuje investicijska dejavnost, kar je posledica trenutnega težkega stanja v podjetju. Ker so OBS obrabci za vse TOZD, razen dveh, pokazali nesposobnost najemanja kreditov za investicije, smo ostali na lastni amortizaciji. Da bi preprečili visoke stroške, ki nastajajo z najemanjem tujih kreditov za obratna sredstva, so v I. polletju stroški za investicije znašali komaj 50% obračunane amortizacije v tem času in sicer samo za investicije, ki so bile začete že v letu 1986. Kljub temu pa načrtovane investicije sledijo novi strateški usmeritvi in sicer: investicije v programsko prenavo obstoječih obratih in investicije v dejavnost s hitrimi pozitivnimi obratnimi učinki in investicije v zmanjšanje stroškov poslovanja.

Nadaljujemo z investiranjem v informatiko, z investiranjem v projekte varčevanja z energijo in enostavno reprodukcijo.

Pripravljamo projekte: dokončna ureditev celotne priprave lesa — masive v Straži, rekonstrukcija Tovarne stilnega pohištva, rekonstrukcija Tovarne vezanih plošč.

Iz nelesnega sektorja se pripravljamo za vrsto novih proizvodov na bazi akrilatov.

3. Prodajno nabavno področje

Razmere na domačem trgu so se letos v aprilu bistveno spremenile: pomanjkanje sredstev za kreditiranje in intervenčni zakoni okoli OD so povzročili, da je predvsem prodaja pohištva izredno padla. Prodaja je bila na domačem trgu zelo kritična tudi v maju, delno se je situacija popravila v juniju, predvidevamo da iz dveh razlogov in sicer:

— vključili smo se v razne akcije preko prodajnih organizacij za pospeševanje prodaje,

— potrošniki so se — preventivno pred novimi pričakovanimi neizogibnimi poražitvami ob polletju — oskrbeli s potrebnimi proizvodi.

Na domačem trgu tudi v bodoče pričakujemo težave, zato smo pripravili seznam ukrepov, s katerimi bomo poskušali tem težavam čimbolj parirati, najvažnejši od teh ukrepov so:

1. Zagotovitev sredstev za kreditiranje — kredit je bil in ostaja najvažnejši pogoj za uspešno prodajo pohištva.

2. Preureditev našega salona v Novem mestu in začetek dolgoročne reklame za dvig imena NOVOLES.

3. Znanje naših oblikovalcev bomo dopolnili z znanjem tudi zunanjih sodelavcev, da bomo

a) hitreje in uspešneje lansirali na trg nove programe,

Trebušna slinavka ali pankreas

Trebušna slinavka ali pankreas je podolgovat organ v zgornjem delu trebuha povprek za želodcem. Je pravzaprav dvojni organ:

- kot žleza notranjica prideluje za življenje neizogiben inzulin
- deluje pa tudi kot predelovalka prebavnega soka

Trebušna slina teče namreč skozi izvodilo, ki skupaj z žolčevodom v dvanajsterniku razgrajuje hrano. Trebušna slinavka izloča vsak dan okrog 2 litra tekočine v dvanajsternik in v kri. Ta tekočina vsebuje t. in. amilazo, ki razgrajuje glikogeni škrob in lipazo, ki razgrajuje maščobe. Oboje izvaja s pomočjo žolčne soli. Sok slinavke vsebuje tudi vodo in minerale (natrij, kalij, kloride itd). Vzroki vnetja slinavke so lahko različni. Najpogostejši so:

- bolezni žolča,
- bolezni želodca in dvanajsternika,
- kronični alkoholizem,
- bolezni ožilja, žlez z notranjim izločanjem,
- dednostni faktorji,
- podhranjenost,
- operacijski posegi v trebušni votlini.

Vnetje trebušne slinavke je zelo huda bolezen, spremljajo jo šoki, obolenje ledvic in drugo. Akutno vnetje lahko preide v kronično, če se pravočasno in pravilno ne zdravi in lahko povzroči vrsto hudih komplikacij, kot so: sladkorna, tumorske spremembe.

Iskrive misli

V kapitalizmu stojijo nezaposleni pred tovarno, pri nas pa v njej!

Več ko je tistih ki delajo, več je tistih, ki ne delajo!

»Ali nekateri res dobijo 20% več ali manj plače zaradi zalog?«

»Ja, samo najboljši. Tisti, ki so jih tudi ustvarili!«

Kravo katera ne da mleka ubije mesar.

Delavca, kateri ne more več delati ubija majhna penzija.

Prej je slabo delal, odkar je na položaju hitro misli.

Odgovornost je kot žoga pri ragbiju. Vsak se jo reši, preden jih dobi po glavi.

Kakšna je razlika med denarjem »za sanacijo in sanatorjem?«

»Ja, denar za sanacijo se nikoli ne vrne, sanator pa vedno!«

— Pepček, ali veš zakaj je Tinček dobil toliko posojila???

— A misliš da zaradi avtomobila...

»Janez, ploskanje in vzklikanje ni priporočljivo.«

»Zakaj?«

»Zato, ker ne veš ali bo taista oseba stala naslednji dan pred vrati ali za njimi.«

Če si kdo prisvoji družbeno lastnino, je lopov.

Delo krepi telo in duha. Vedno pa kapital tistemu, ki ne dela.

Če si kdo prisvoji veliko družbeno posojilo, je talent!

Prodam stanovanjski kredit najboljšemu ponudniku. šifra 845.64 DM (23. 6. 1987)

b) naše obstoječe kvalitetnejše programe dvignili na višji nivo in s tem njihovo še boljše afirmacijo na domačem in tujem trgu

4. Tudi do nas je prišlo spoznanje, da ne velja zaman v razvitem svetu pravilo, da se v pogojih ostrega tržnega gospodarstva in konkurence najhitreje povrnejo investicije v informatiko; zato začujemo z izgradnjo računalniško podprtega marketinškega informacijskega sistema.

5. Vzgoja kadrov in postopna reorganizacija prodaje iz klasične v programsko orientirano bo potekala istočasno z izgradnjo MIS-a.

4. Zunanje trgovinsko poslovanje

V obdobju I.—VI. 1987 smo dosegli naslednjo zunanjetrgovinsko menjavo:

	v 000 \$				
	1987	Plan 1987	1986	Indeks plan	1986
Izvoz	12.105	11.114	10.559	108	115
Uvoz	2.022	3.089	2.815	65	72
Doseganje izvoza	10.083	8.025	7.744	126	130
Stopnja pokritja	5,98	3,60	3,75	166	159

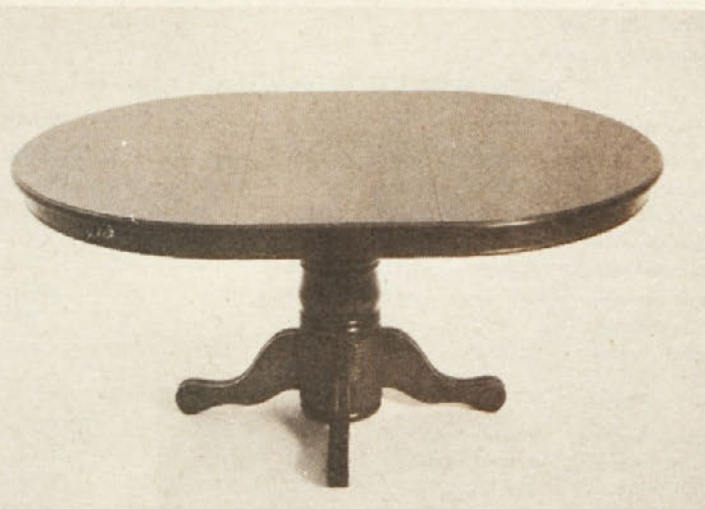
V tem segmentu beležimo največje odstopanje od usmeritev sanacijskega programa. V izhodiščih za sanacijo smo se odločili preusmeriti del izvozne proizvodnje na domači trg, tako da se izvoz v letošnjem

Nasprotno od prodaje ni bistvenih težav na nabavnem področju. Tu pa se srečujemo s problemom neprestanega povečevanja nabavnih cen, zlasti pri dobaviteljih za iskane surovine in materiale. Tako prihajamo do razkoraka pri gibanju nabavnih in prodajnih cen, zlasti pri nekaterih TOZD (nabavne cene so se bolj povečale od prodajnih cen).

Za DO je v obdobju I.—VI. doseganje planskih cen naslednje:

- nabavnih cen 85
- prodajnih cen 84

V juniju so bile planske cene že nekoliko prekoračene.

področje ZDA sorazmerno velik (37,5% na devizni priliv), je tudi razvrednotenje ob kasnejši plačil precejšnje. Ob takšnih zakasnitvah so devizne stimulacije več kot za polovico razvrednotene.

5. Financiranje

Tekom tega polletja smo imeli vrsto težav z likvidnostjo.

Nekvalitetno pokrita izguba v preteklem letu (2 milijardi din v breme revalorizacije zalog brez finančnega priliva) in tekoča izguba sta naredili svoje.

Poslovali smo z izredno dragimi likvidnostnimi krediti, ki so seveda povzročili velike obresti. Za kredite smo plačali naslednje obresti:

	v mio din		
	Revalorizacija	Realne	Skupaj
I. 1. do 31. 3.			
prejete obresti	108	15	123
plačane obresti	1.514	88	1.602
Neto obresti	1.406	73	1.479
I. 4. do 30. 6.			
Prejete obresti	95	17	112
Plačane obresti	2.431	256	2.687
Neto obresti	2.336	239	2.575
I. 1. do 30. 6.			
Prejete	203	32	235
Plačane	3.945	344	4.289
Neto obresti	3.742	312	4.054

V II. kvartalu ugotavljamo izreden porast plačanih obresti, predvsem revalorizacijskih. Vzrok je splošno povečanje obrestnih mer, ki so, če upoštevamo reeskontne stopnje, sedaj že krepko realne. Pri kvartalnem plačevanju obresti so predpisane 92% obresti za izvozne kredite v enem letu realno 128%, ker v naslednjem

četrtletju plačujemo že obresti na obresti.

Ker smo zaloge najbolj znižali šele v juniju, imamo poprečne zaloge še sorazmerno velike in tudi dokaj počasno obračanje. Efekti znižanja v obliki nižjih obresti bodo vidni šele v tretjem četrtletju.

Obračanje zalog je bilo naslednje (v dnevih):

	Materi	Nedokonč. pr.	Izdelki	Skupaj
leto 1986	48	30	30	108
I.—III. 87	45	25	30	100
I.—VI. 87	45	26	31	102

Zaradi nižje prodaje na domačem trgu se je nekoliko povečala vezava zalog v nedokončani proizvodnji in pri gotovih izdelkih.

(Nadaljevanje na 10. str.)

Naziv	OCENA BILANCE PO PLAČ. REALIZ. ZA OBDOBJE I. - VI. 1987					
	"NOVOLES"	TVP	ZAGA	TPI	BOR	SIGMAT
nepl.real.(+,-)	-170568	-5980	-2376	-40903	-1079	-33020
Realizac.dom.trg	13405771	1060063	501164	2240954	66046	1101206
Realizac.izvoz	6520270	576022	75934	142	501000	67330
Zunan.dev.stim.	4799205	269611	363226	0	469117	21073
Inter.dev.stim.	1634035	17713	41755	0	131043	0
Inter.realizac.	10257169	60294	1792018	295605	12541	276413
Prejete obresti	52718	7059	944	5008	505	1900
Ostali prihodki	577005	95914	26642	3901	16035	8348
CELOTNI PRIHODEK	37070493	2691496	2799307	2497047	1296000	1523098
Pi.nep.mat.str.	22557111	1524699	2192497	1302159	740019	833173
Prenos odstopanj	-5115767	-523787	-700242	-249920	-53449	-188532
Reval.porab.sr.	3335355	139212	254142	60200	144057	218404
Ind.mat.str.FIS	4434029	417534	321791	150123	133705	203716
Razm.FIS v zal.	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	869909	01205	79046	43902	31125	25100
Revalor.amortiz.	211625	19006	19096	10032	7535	6085
Obvezn.do DSSS	296619	20646	20114	13032	10400	11705
Int.dev.kompenz.	1634034	0	0	573010	0	64749
Revaloriz.stros.	024768	176070	0	70597	0	0
Ostali stroški	420733	127929	30159	1405	5030	1902
SKUPAJ POR.SRED.	29469206	1591194	2216603	2077594	1025222	1101300
D O H O D E K	7601207	700302	562704	419053	271566	341710
Obvezn.do DSSS	531972	53066	34593	26071	10035	20054
Obresti od kred.	229174	4874	10271	10015	12390	2199
Zavaroval.prem.	222937	17951	19249	4590	0499	3499
Obvezn. iz don.	1602605	140470	135011	153770	40153	60274
SKUPAJ OBVEZ.	2660748	225161	199664	195400	03077	00020
ČISTI DOHODEK	4934459	475141	303040	223593	160509	254004
Osebn. donodki	4570220	403380	343407	105053	100009	243901
Stanovan.sklad	112575	10794	15690	7760	0	10983
Rezervni sklad	142427	28012	23300	10702	0	0
NETO OSTANEK	109237	24955	627	34012	0	0

Naziv	OCENA BILANCE PO PLAČ. REALIZ. ZA OBDOBJE I. - VI. 1987					
	TPE	TDP	TSP	TPP	LIPA	TAP
nepl.real.(+,-)	0	-4967	-21439	-7632	0	-12157
Realizac.dom.trg	15873	154160	1399402	344493	57076	1477388
Realizac.izvoz	0	2325859	855521	731961	13014	4147
Zunan.dev.stim.	144661	1605670	509973	712360	90604	1899
Inter.dev.stim.	21159	557816	559209	216500	21580	0
Inter.realizac.	1344481	1628002	66542	407310	1010571	513820
Prejete obresti	3575	6023	1517	0	0	3303
Ostali prihodki	51651	12242	37120	193066	6929	3407
CELOTNI PRIHODEK	1501400	6205625	3467845	2598104	1200654	1991807
Pi.nep.mat.str.	1190819	4600101	1952490	1573729	705109	1176100
Prenos odstopanj	-202739	-1210455	-348981	-292915	-173039	-292030
Reval.porab.sr.	80012	836671	422434	204039	61037	165703
Ind.mat.str.FIS	145446	726333	410915	299708	144771	203660
Razm.FIS v zal.	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	75876	142095	47050	67260	50404	45036
Revalor.amortiz.	10351	35228	11557	10296	14127	10923
Obvezn.do DSSS	11582	44714	43034	24961	10205	17305
Int.dev.kompenz.	0	0	0	0	0	275653
Revaloriz.stros.	0	105363	194824	109800	0	0
Ostali stroški	27943	6141	20989	126340	496	718
SKUPAJ POR.SRED.	1347294	5366191	2763112	2209366	901792	1602348
D O H O D E K	234106	919434	704733	308730	306862	309539
Obvezn.do DSSS	19800	78338	76625	43655	17877	34800
Obresti od kred.	0	11606	41764	20882	5119	0
Zavaroval.prem.	11250	45000	23499	13999	10000	15000
Obvezn.iz donod.	73073	150499	95669	08300	72700	107954
SKUPAJ OBVEZ.	104723	293523	237557	152904	105696	157760
ČISTI DOHODEK	129383	625911	467176	235834	201166	231779
Osebn. donodki	129383	625911	467176	235834	101214	200406
Stanov.sklad	0	0	0	0	6936	8385
Rezervni sklad	0	0	0	0	12274	15582
NETO OSTANEK	0	0	0	0	742	7406

7. Zaposlenost in osebni dohodki

Eden od ukrepov sanacije je ustavitev zaposlovanja, rezultat pa znižanje števila zaposlenih v tem polletju za 146 delavcev.

Gibanje zaposlenih je bilo:

Stanje 1. 1.	3.188
+ prišli	232
— odšli	378
Stanje 30. 6.	3.042

Povprečno je bilo zaposlenih po stanju konec meseca 3.131 delavcev, kar je 3 več kot v enakem obdobju preteklega leta. Večje število zaposlenih v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta izhaja iz dejstva, da smo povečevali število zaposlenih tekom leta 1986 in to največ v drugem polletju.

Osebn. dohodke smo povečali v začetku leta za 15%, tekom leta pa jih zaradi intervencijskega zakona o omenjevanju OD nismo mogli več povečati.

Povprečno je bil v obdobju I. — VI. 1987 izplačan OD v višini 168.759 din, kar je 102% več od preteklega leta.

Povprečni OD za junij 1987 je 195.899 din.

8. Bilanca uspeha

Še v maju smo ugotavljali v DO negativni rezultat (izgubo) v višini okoli 1 milijardo din. Poslovanje v juniju izgube ni povečalo zaradi sorazmerno dobre prodaje, tako v izvozu kot tudi na domačem trgu. V tem mesecu so bile ugotovljene tudi večje tečajne razlike od deviznih prilivov.

30. 6. 1987 je bil realiziran prvi del efektov po AKA programu. Preko Slovenijalesa (SK) smo dobili devizni priliv v višini 2,7 milijona \$, kar je dalo likvidnostni in dohodkovni efekt. Na osnovi tega priliva smo obračunali:

— devizne stimulacije	592 mio din
— tečajne razlike	507 mio din
Skupaj	1.099 mio din

Takšna dohodkovna in finančna »injekcija« je omogočila, da smo izkaz uspeha za delovno organizacijo pripeljali na 0. Seveda to ne pomeni, da so vse temeljne organizacije pozitivne. Izvozne TOZD še vedno izkazujejo izgubo. Na osnovi določil samoupravnega sporazuma o združitvi v DO Novoles in po opredeljeni splošni solidarnosti, smo se odločili,

da že pri sestavi periodičnega obračuna izgubo interno pokrrijemo, tako da nobena temeljna organizacija ne bo izkazala izgube. S tem se bomo izognili sankcijam, ki jih pri osebnih dohodkih predvideva spremenjeni zakon o sanaciji in prenehanju OZD.

S takšnim izkazom bilance si ne smemo zamegliti realnega stanja in rezultata tako po TOZD kot tudi po proizvodnih programih. Zato smo se odločili, da bomo za interne potrebe po TOZD še vedno izkazovali realni rezultat.

Prikaz ocenjenjenih rezultatov po TOZD je naslednji (000 din):

TOZD	Realni rezultat	Pokrivanje izgub	Izkazani rezultat
TVP	431.118	— 406.163	24.955
ŽAGA	15.683	— 15.056	627
TPI	582.156	— 548.144	34.012
BOR	— 117.256	+ 117.256	0
SIGMAT	— 20.372	+ 20.372	0
TPE	— 20.272	+ 20.272	0
TDP	— 443.642	+ 443.642	0
TSP	— 506.596	+ 506.596	0
TPP	— 567.760	+ 567.760	0
LIPA	18.540	— 17.798	742
TAP	126.499	— 119.093	7.406
TKO	703.678	— 662.793	40.885
TES	15.254	— 14.644	610
TGD	— 146.024	+ 146.024	0
BLP	— 16.064	+ 16.064	0
DSSS	— 20.026	+ 20.026	0
SKUPAJ	34.916		109.237

Razlika med izkazanim in realnim rezultatom je v nižjem obračunu rezervnega sklada pri pozitivnih TOZD.

OCENA BILANCE PO PLAČ. REALIZ. ZA OBDOBJE I. - VI. 1987

Naziv	IKO	RADAT.	TES	TGD	BLP	DSSS
Nepi.real.(+,-)	-33684	0	-681	-2970	0	0
Realizac.dom.trg	3187783	312235	42097	48679	679695	8397
Realizac.izvoz	59855	435189	0	791504	0	0
Zunan.dev.stim.	3601	112049	0	434096	0	565
Inter.dev.stim.	0	15438	0	51816	0	0
Inter.realizac.	70537	0	1111770	336020	484560	838405
Prejete obresti	3465	0	1957	374	15420	0
Ostali prihodki	27075	0	42650	47306	789	2948
CELOTNI PRIHODEK	3318712	874911	1197793	1707027	1180464	850315
Pl.nep.mat.str.	2134776	501809	306540	1079124	575799	0
Prenos odstopanj	-452260	-170161	-28161	-177854	-10436	0
Reval.porab.sr.	301886	92443	65882	195741	4084	0
Ind.mat.str.FIS	323200	54741	365860	152309	173338	187887
Razm.FIS v zal.	0	0	0	0	0	0
Amortizacija	30226	10175	25007	24330	12377	70753
Revalor.amortiz.	7359	2453	6077	5898	3214	17110
Obvezn.do DSSS	20204	0	11523	18167	10227	0
Int.dev.kompenz.	406596	223814	14316	0	8074	8620
Revaloriz.stroš.	0	0	0	80040	0	0
Ostali stroški	5214	0	43607	21715	331	4
SKUPAJ POR. SRED.	2797205	715274	812653	1399486	777808	284374
D O H O D E K	521507	159637	305140	307559	402656	565941
Obvezn.do DSSS	37294	0	20519	31802	17437	0
Obresti od kred.	32576	0	0	11078	55753	4027
Zavaroval.prem.	13998	0	15000	9750	7497	5746
Obvezn.iz doh.	176297	50986	75423	44635	37480	118717
SKUPAJ OBVEZN.	260165	50986	110942	97205	160567	128492
ČISTI DOHODEK	261342	100671	274198	210294	234089	437449
Osebn. dohodki	223072	61686	246497	208430	229000	417361
Stanov.sklad	8321	804	11685	1684	1251	20066
Rezervni sklad	20860	6385	15406	0	3836	0
NETO OSTANEK	9069	31796	610	0	0	0

Sorazmerno ugodno izkazana bilanca nas ne sme uspavati. Pozitivni rezultat vsekakor je olajšanje, vendar moramo ta predah izkoristiti za še kvalitetnejše izvajanje ciljev, ki smo si jih zadali s sanacijskim programom.

Zavedamo se, da smo sami kadrovsko prešibki, da bi vse cilje izpeljali sami, zato smo že navezali stike z zunanjimi institucijami, ki nam bodo pomagale izpeljati zastavljene projekte:

— projekt optimalizacije porabe surovin (Fakulteta za lesarstvo — tov. Kovač)

— projekt študija časa (ITEO)

— projekt finančne konsolidacije (Ljubljanska banka, Združena banka — tov. Saje)

— projekt računalniško podprtega integralnega informacijskega sistema.

JOŽE FINK,

član KPO za ekonomiko

Ali veste, da

— bodo s 1. 8. 1987 začeli na TG Dvor proizvajati nov program. Dosedanja proizvodnja kolonialnih stolov se seli na tozđ TDP v Stražo, na Dvoru pa bodo izdelovali zahtevne moderne stole za izvoz. Preusmeritev ne bo lahka, zato se na njo intenzivno in z vso odgovornostjo pripravljajo.

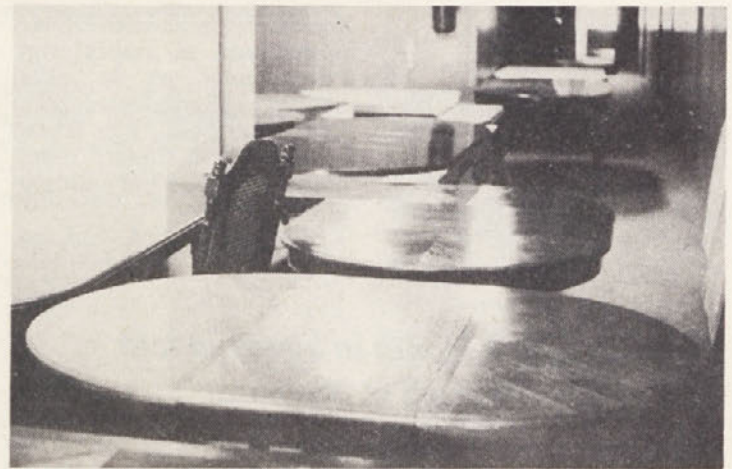
— da je delavcem iz tozđ BLP končno uspelo reklamirati popolnoma neuporabno bukovo hlođovino, ki je pred nedavno prispela na TVP-jevo krlišče iz SR Srbije.

— je uspelo tozđu Sigmat na račun zmanjšanja zalog doseči

pozitiven poslovni rezultat.

— je v neurju 6. 7. 1987 voda kot že ničkolikokrat zalila TPP-jevo skladišče in pisarno tov. Milke

— da TVP-jev odpadni furnir transportirajo v TES-ov silos, ki se pa pogosto zapolni, tako dane more sprejeti vseh sekancev zdrobljenega furnirja, zato pogosto prihaja, da zaustavljajo transportni trak s sekanci (odpadki) in v proizvodnji je potrebno ves odpadni furnir preložiti na traktor ter odpeljati na smetišče. Ali res ni druge, smotrnejše rešitve?

Razvojni center

Prispevek službe za oblikovanje in konstrukcije k razvoju Novolesovih programov

Oblikovanje artiklov oziroma programov ima danes že tako velik pomen, da ga nikakor ne smemo zanemarjati.

Tržišče samo je zgovoren dokaz, da se prodajajo ne samo poceni programi, ki jih je sposoben akceptirati človek s povprečnimi osebnimi dohodki, pač pa, da je vse več tistih, ki iščejo dobre, lepe in kvalitetne programe. Zadovoljiti takega kupca pomeni dobro poznati njegove želje in potrebe, katere je potrebno z veliko mero občutka prelini v realnost, sovpadajočo s poznavanjem strokovnega pristopa k oblikovanju, možnostim in trendi razvoja oblikovanja doma in v svetu. Ponujati tržišču programe pomeni prepričati ga, da je program lep, kvaliteten in iz določenih vzrokov na kakovostno višjem nivoju, kot program, ki stoji poleg njega. Če pa dosežemo, da program, ki ga ponujamo, že sam govori in se svojo kakovostjo in lepoto sam ponuja kupcu, smo dosegli nekaj, kar se lahko imenuje uspeh.

V našem oddelku za oblikovanje in konstrukcije se srečujemo z oblikovanjem najrazličnejših artiklov in programov, tako obstoječih na katerih prihaja na željo kupca do določenih oblikovnih in konstrukcijskih sprememb, kot tudi novih programov. Za nekatere so podane informacije s strani službe za raziskavo trga (marketing), za ostale pa podajamo predloge lastnih kreacij. Ti pa imajo v primerjavi z obstoječimi precej trnov pot. Zanje je potrebna najprej idejna zasnova s skicami, ki se jih potem prenese v idejni načrt, iz tega pa se gre v izdelavo načrta

za izvedbo. Ta je podlaga za »prehod dvodimenzionalnega v trodimenzionalno«, v prostorski odnos izdelka navzven glede na medsebojni odnos oblik, ki druga drugo definirajo in se sklaplajo v formo.

Vzorec pregledujejo oblikovalci oziroma konstruktorji, vzorčni mizarji pa izvedejo potrebne spremembe do končne oblike. Hkrati se s projektom določi barvo oz. površinsko obdelavo, s tehnologiji pa se preštudira možnost izvedbe v proizvodnji. Po oceni s strani komercialistov se program, ki bi bil za tržišče primeren, osvoji in prenese v proizvodnjo, sicer se vzorec dokumentira in začenja razvijati novega.

Na obstoječih lesnih programih smo nosilci razvoja novih vzorčnih modelov (predvsem jedilnice za izvoz), katerih naročnik nam je že znan.

Pri uveljavljanju lastnih zamisli pa se nam je do sedaj posrečilo zlasti na nelesnem sektorju, kjer smo soustvarjalci pri razvoju kopalniške opreme, še zlasti pa pri kreiranju pomivalnih korit s spremljajočimi artikli, kjer smo kupcu uspeli navdušiti z lastnimi kreacijami.

Poleg tega z načrti sodelujemo pri opremljanju salonov in trgovin po Jugoslaviji (zlasti kopalnice), pripravljamo načrte za razstave in sejme pohištvene opreme, ukvarjamo pa se tudi z risanjem

(Nadaljevanje na 12. str.)

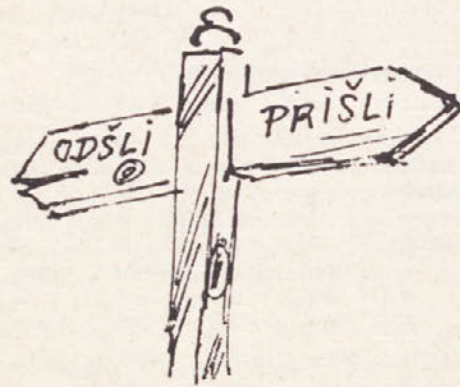
(Nadaljevanje z 11. str.)

osnutkov propagandnega materiala, oblikovanjem embalaže, itd.

Na lesnem delu smo v zadnjem času uspeli prodreti le z dvema programoma: SKAND — jedilnica in dnevna soba (za

domači trg) in spalnica DOHA (načrtovana za arabski trg). Pripravljamo pa še nekaj novosti za jesenski sejem pohištva v Beogradu, kjer želimo predstaviti in hkrati dobiti oceno tržišča za nove programe.

KLEMENC MAJA, dipl. ing. arh.

Posvetovanja o lepilih in lepljenju lesa smo se udeležili tudi iz Novolesa

V Tuheljskih toplicah je od 16. do 18. junija potekalo, prvič v Jugoslaviji, mednarodno posvetovanje o lepilih in lepljenju lesa, ki ga je organiziral »Tehnički centar za drvo« — Zagreb, v sodelovanju z »Zavodom za istraživanja u drvnjoj industriji šumarskog fakulteta — Zagreb«.

Cilj posvetovanja je bil zbrati proizvajalce lepila, opreme in strojev v lesni industriji in strokovnjake z različnih področij gospodarstva (lesne industrije, kemije, gradbeništva, strojegradnje in arhitekture), da bi s svojimi strokovnimi in znanstvenimi referati in informacijami doprinesli k razvoju te gospodarske smeri.

Preko referatov je bil prikazan današnji nivo v proizvodnji lepil, opreme in tehnologije lepljenja v Jugoslaviji in v svetu, ter možnosti nadaljnega razvoja.

»Okrogla miza«, ki je bila organizirana po končanih referatih je omogočala direktno izmenjavo informacij, to pa je način, ki daje največ uporabne snovi.

V tem zapisku nimam name-na podrobneje razglablja-ti posameznih področij, bilo bi le preveč, ampak podati grobo sliko tega posvetovanja.

Udeleženci, bilo nas je okoli 350, smo poslušali referate z različnih področij. Inštitucije, ki se ukvarjajo z raziskovanji na tem področju so prikazale svoja spoznanja in metode, proizvajalci lepil in opreme so bolj ali manj uspešno predstavljali in propagirali svoje izdelke in firme, mi uporabniki lepil, opreme in »znanja«, pa smo se izkazali predvsem z vprašanji na okrogli mizi, na katere pa vedno ni bilo zadovoljivega odgovora. Tu pri teh predstavitvah je bilo opaziti za-

nimivo razliko med našimi in tujimi proizvajalci lepil in opreme. Naprimer, predstavnik nemške firme Jowat, ki proizvaja lepila, je čas ki je bil predviden za referat prekoračil 2x, popestril predavanje s filmom, govoril o njihovih dosežkih, predstavil vidnejše strokovnjake in njihove uspehe, skratka propaganda.

Naš predstavnik Mitola iz Sežane je tudi imel film, ki paje 3/4 prikazoval Lipico in Skočjanske jame, na koncu paje ob slikah Sežane in tovarne napovedovalec rekel: »In v tem idiličnem okolju leži tovarna lepil Mitol.«

Sicer pa je bilo predvanih veliko zanimivih tem, o katerih drugič pa vendar ena mi ne da miru.

Tako dr. Krämer (Jowat) kot prof. dr. Mihevc (BTF — Ljubljana) ugotavljata, in kakor sama pravita je to samo ponovno rojeno staro spoznanje, da smo v času, ko se je in se še pohištvo pretežno proizvaja iz iverice pozabili na stara znanja in izkušnje v predelavi masivnega lesa, saj priprave lesa za lepljenje se ne začne s skobljanjem, temveč s časom sečnje in sušenjem lesa,

Izkušnje so pokazale, da je predvsem za trde drevesne vrste potrebno relativno dolgo sušenje, lahko tudi rekli čas zorenja. Prednosti ima tudi zimsko sečnja v odnosu na kvaliteto masivnega lesa, saj počasno sušenje v prvih mesecih znatno doprinese k zmanjšanju napetosti v lesu.

Tako pravi lesarska stroka, ekonomija pa drugače in to je: posekani les čimprej predelati v končni izdelek in prodati.

Mislím pa, da se le moramo zavedati da je les živ material. Prav gotovo pa bi bilo zanimivo ugotoviti kako je to v Novolesu.

BINE JAKLIČ, dip. ing. les.

KADROVSKE VESTI ZA MESEC JUNIJ 1987

TOZD TVP: prišli: KNEZ Vesna, GRGIČ Luca, ADROVIČ Ida in HROVAT Sandi (vsi iz TOZD TSP); odšli: BRADAČ Ana, ČINKOLE Albina, KOCJAN Marija in ČULINA Majda (upokojitev), KONCILJA Karol (smrt), FINK Marija in GLAVAN Matjaž (sporazumno).

TOZD ŽAGA: prišli: ŽUP- EVEC Branko in SAJEVEC Miran (iz JLA), FEKONJA Jože (iz TOZD TDP), BRADAČ Janez in BAŠIČ Mirko; odšli: PETRIČ Slobodan (v TOZD TDP), SREBRNJAK Štefan, KUMP Drago in BJELOŠEVIČ Mladenko (sporazumno), KRALJ Janez (sporazumno), ŠIMC Vinko in ŠKOFIČ Mirko (izjava delavca), BANIČ Jože in ILAR Jože (v JLA), KOLIGAR Matjaž (samovoljno) in LUŽIJA Nedeljko (disciplinska izključitev).

TOZD BOR: prišli: STANIČ Alojz (iz JLA); odšli: PAVLOVIČ Martin (v JLA), DORNIK Ana (sporazumno) in BOJČIČ Lazar (izjava delavca).

TOZD SIGMAT: prišli: POSTRŽIN Jože (iz JLA) in MARTIN Tine (iz TOZD TKO); odšli: GERZINA Anton in VRTOVŠEK Drago (sporazumno).

TOZD IGK: odšli: KIRM Marjan (sporazumno).

TOZD TDP: prišli: FIFOLT Franc in LEGAN Marko (iz JLA) in PETRIČ Slobodan (iz TOZD ŽAGA); odšli: FEKONJA Jože (v TOZD ŽAGA), BOBNAR Darinka, ZUPANČIČ Florjana in MUHIČ Ivan (upokojitev) in GRIVEC Janez (sporazumno).

TOZD TSP: prišli: PIRC Bojan in BELE Robi (iz JLA); odšli: KNEZ VEŠNA, GRGIČ Luca, ADROVIČ Ida in HROVAT Sandi (v TOZD TVP), NOVAK Branko (sporazumno), TISOVEC Anica (upokojitev),

SAJEVEC Dušan (sporazumno), AVGUŠTIN Ciril, HROVAT Robert, TOMAŠEV Bojan in KONCILJA Martin (v JLA), JAKŠE Edvard (smrt), JAKUBOVIČ Ana (sporazumno), VRHOVAC Snežan, OKLEŠEN Danilo in BOBIČ Ludvik (sporazumno).

TOZD TPP: odšli: MAVSAR Jože in TURK Ivan (sporazumno), ŠASEK Janez in MAVSAR Janez (v JLA), TURK Marjan (upokojitev).

TOZD LIPA: odšli: KOMLJANC Alojz (upokojitev).

TOZD TAP: prišli: MULH Marjan; odšli: GJUGJA Hasan (izjava delavca).

TOZD TKO: odšli: MARIN Tine (v TOZD SIGMAT) in GAJSKI Milan (samovoljno).

TOZD TES: odšel: KUŽNIK Alojz (upokojitev).

TOZD TGD: odšli: DELIČ Marija (sporazumno), KOŽELJ Silvester in PRIMC Andrej (v JLA).

DSSS: prišli: UMEK Majda in BENCIK Bojan.

Število zaposlenih delavcev po TOZD 30. 6. 1987

TOZD	M	ŽSKUPAJ
TVP	125	152 277
ŽAGA	200	39 239
TPI	83	25 108
BOR	84	50 134
SIGMAT	119	38 157
IGK	55	38 93
TDP	217	229 446
TSP	176	162 338
TPP	87	50 137
LIPA	103	35 138
TAP	70	60 130
TKO	133	67 200
TES	119	32 151
TGD	64	70 134
BLP	90	43 133
DSSS	122	105 227
SKUPAJ	1847	1195 3042

Nova tehnika spreminja proizvodnjo

Pot k CIM*: organizacija pred tehniko

Po današnji razlagi sodita izraza informatika in obdelava podatkov prej v področje pisarniškega poslovanja, medtem ko sodi izraz nove tehnologije v področje proizvodnje. Po dosedanji delitvi nalog na eni strani upravljanje, na drugi proizvodnja, je ta opredelitev grobo ocenjena celo pravilna. V jutrišnjem oz. bodočem industrijskem obratu pa bo ta opredelitev neveljavna. Moderna informacijska tehnologija omogoča, da planske prodajne in tehnične službe stalno razpolagajo z vsak trenutek svežimi informacijami in podatki. Predno pa se bo izvršil prehod na CIM* (CIM = Computer Integrated Manufacturing = računalniško integrirani poslovni proces), pa bo potrebno razčistiti kopico organizacijskih in informacijsko-tehničnih problemov.

To je kot uvod h gornjemu naslovu zapisal prof. dr. ing. Warnecke, vodja katedre za industrijsko proizvodnjo in tovarniško poslovanje na univerzi v Stuttgartu, ter vodja poznane nemškega FRAUNHOFER instituta za produkcijsko tehniko in avtomatizacijo.

Predno preidemo h kratkim povzetkom iz njegovega članka moramo poudariti, da njegovo razmišljanje podoba proizvodnje in proizvodnih procesov jutrišnjega dne. Avtor članka že uporablja definicijo CIM kot bodočo obliko proizvodnje in pri tem preskoči oz. le bežno omenja temu predhodno obliko CAM in CAD (Computer aided Design — računalniško podprto obli-

kovanje oz. konstruiranje); (Computer aided manufacturing — računalniško podprta proizvodnja), katere prag skušamo prestopiti tudi mi v Novolesu, vendar se nam to zaradi naše togosti, velikosti in vzporednih kadrovske finančnih težav ne posreči in smo še daleč od cilja. Kljub temu so izhodišča avtorja za nas lahko še kako zanimiva, saj smo kljub zaostanku zakoračili v čas, ko moramo spreminjati naša gledanja na proizvodne procese, proizvodno filozofijo, izobrazbo, organizacijo, sociologijo itn.

CIM je namišljeni model oz. strateški cilj, kako z modernimi tehnologijami informacij koristno uporabiti te informacije, s ciljem proizvajati z minimalnimi stroški ob največjem učinku. Predpogoj za to je integracija proizvodnih procesov, integracija materialnih in časovnih fondov kot seveda tudi integracija znanja in prenosa informacij. Vse to pa ima le majhen vpliv na efekt produktivnosti, če pred tem ne uredimo nekaterih predpogojev, ki v mnogo večji meri vplivajo na efekt, ti pa so: zgradba in potek organizacije, vsebina dela, pristojnosti, odgovornosti itn.

Z rastočo konkurenco in s povečanimi željami kupcev, se povečuje tudi pritisk na cene in s tem se je potrebno lotiti najrazličnejših ukrepov za znižanje cen. Te zahteve trga vodijo tudi k pravi eksploziji razširitve ponudbe in s tem k množici elementov, malim serijam,

kratkim dobavnim rokom, kvaliteti in dobremu servisu, kar pomeni, da dobra industrijska proizvodnja skorajda že uslužnostni karakter.

Da je ta zadnja trditev točna, občutimo tudi v Novolesu, posebno zato, ker smo v večji meri usmerjeni na tuja tržišča. Minili so časi, ko smo proizvajali tisoče gugalnikov, postelj, omar... enakega modela. Spremenili so se tehnološki koncepti obdelave, kar pomeni prehod

od dolgih linijskih strojev k obdelovalnim centrom z mnogimi operacijami in kratkimi pripravljalnimi časi. In končno, z nujnim uvajanjem takih centrov (CNC — Computer numerical control — računalniško vodeni stroj) se bo nujno morala spreminjati tudi proizvodna filozofija in kvalifikacijska struktura proizvajalcev, zaradi vse večje udeležbe elektronike, ki jo je treba znati programirati.

Spremembe so razvidne iz spodnje tabele, ki jo navaja dr. Warnecke:

TABELA 1: Proizvodna filozofija

Tradicionalna — pretekla	V prilagodljivem sistemu — prihodnja
Delitev dela	
Kolikor je mogoče	Kolikor je potrebno
— enostavno delo s čim nižjo plačilno grupo	— kvalificirano delo z visokokvalificiranimi sodelavci
— majhna vsebina dela	— obsežna vsebina dela
— mnogo nivojev	— malo nivojev
Izvajanje naročila	
— v serijah	— po potrebi in velikosti naročila
— serija za serijo	— priključujoče
— proizvodnji priključena kontrola	— v proizvodnjo vključena kontrola
Potek materiala in informacij	
— ločeno opazovanje	— integrirano
Časovni potek	
— minimalni čas za operacijo	— min. čas za naročilo
— max. količina na čas. enoto	— max. izkoristek proz. sred. na časovno enoto
— dolgi pripravljalni časi	— kratki pripravljalni časi

Pri tem je potrebno poleg strateških razmišljanj v planiranje vključiti predvsem organizacijske in sociološke vidike in postaviti človeka v središče nadaljnega razvoja. Učinkovit izkoristek neke fleksibilne avtomatizirane enote ali naprave pa je odvisna od kvalifikacije delavca. Bistvo za uspeh podjetja ni samo izbor najboljše tehnike, temveč kako skupno de-

lujeta človek in tehnika. Šele smiselno delitev funkcij med delavcem in strojem in smiselna porazdelitev dela med delavci ob upoštevanju človeških lastnosti, sposobnosti in potreb zagotavlja produktivnost in gospodarnost sistema. Kako naj bi se spremenila struktura zaposlenih po kvalifikacijah kaže spodnja tabela:

TABELA 2: Spremembe kvalifikacijske strukture z izobraževanjem

%	Kvalifikacij. struktura 1982	Zahtevani izobrazbeni ukrepi	Kvalifikacijska struktura 1990	%
50	priučeni	priučevati	priučeni	20
		dodatno izobraževati	z dolgoletnimi poklicnimi izkušnjami	30
25	z dolgoletnimi poklicnimi izkušnjami	prilagoditi poklicu	s strokovno kvalifikacijo	40
25	s strokovno kvalifikacijo	dodatno izobraž. novi poklici	specialisti	10

Izdelki tozda Lipa v Kostanjevici

(Nadaljevanje s 13. str.)

V delovno intenzivnih in velikih organizacijah zaradi omejenih specifičnosti oz. mnogih nivojev, organiziranost ne more vedno uspešno učinkovati. Ob uvajanju novih tehnologij pa so spremembe nujne oz. predpogoj za nemoteno aktiviranje nove tehnike.

Tradicionalna organizacijska oblika v neki proizvodnji je pristojnost različnih strokovnih oddelkov za rešitev posameznih strokovno-specifičnih nalog v istem proizvodnem področju. Ta metoda, z več ali

manj togimi razmejitvami v smislu delitve dela in odgovornosti, pa vodi k izgubi časa in čakanju.

Z višanjem kompleksnosti naprav se neproduktivni časi še povečujejo tako, da je v smislu zmanjševanja izgube časa potrebno razmišljati o novi delitvi nalog. Ta obstoječi organizacijski sistem s centraliziranimi nalogami in vertikalno delitvijo se opušta in uvaja sistem z integracijo vseh funkcij, ki so potrebne za izvedbo neke naloge na eno delovno mesto ali eno delovno grupo.

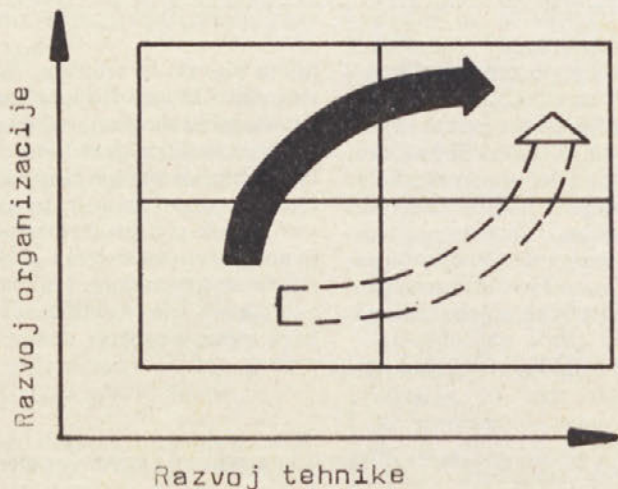
TABELA 3: Spremembe v delitvi dela

kvalifikacije	Pretekla tradicionalna strukt.		Bodoše strukture	
	ZAPOSLENI direktno	indirektno	ZAPOSLENI direktno	indirektno
tehniki	vođenje			
stroka poklici			Vse ostale dejavnosti v prilagodljivem sistemu	
priučeni	inštaliranje	Programerji, orodjarji, vzdrževalci, kontrolorji		Programiranje, popravilne
težaki	transport			

Instaliranje novih tehničnih sredstev pa ni možno brez predhodnega ali vsaj sočasne-

ga planiranja in izvajanja organizacije.

TABELA 4: Razvoj organizacije in tehnike

Z razvojem tehnike in rasto avtomatizacije mora pri vseh kadrih na vseh nivojih rasti tudi znanje o sodobni tehniki in predvsem elektroniki in na njej zgrajenih krmilnih sistemih.

To pa je faktor, na katerega radi pozabljamo. Porast oz. udeležba elektronike v strojegradni pa silno narašča. O tem

smo se lahko prepričali tudi na letošnjem sejmu lesnoobdelovalnih strojev LIGNA v ZRN, kjer je 1076 proizvajalcev iz 25 držav predstavilo vse najnovejše dosežke v tej branži. Spodnja dva diagrama nam nazorno kažeta vzpon vgrajene elektronike v strojih za obdelavo lesa in število proizvajalcev, ki elektroniko v stroje že vgrajujejo. Kakšen pa je bil oz. bo časovni potek te preobrazbe ročno delo — avtomatizirana tovarna, pa predstavlja spodnja grafika.

DIAGRAM I.

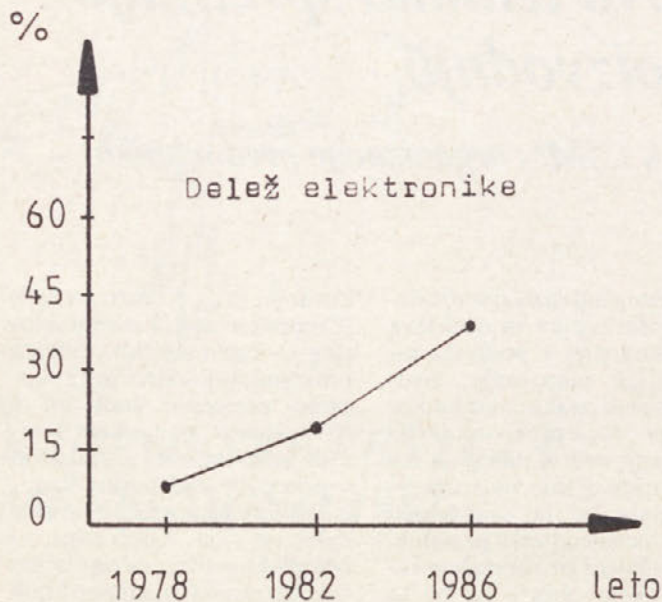

DIAGRAM II.

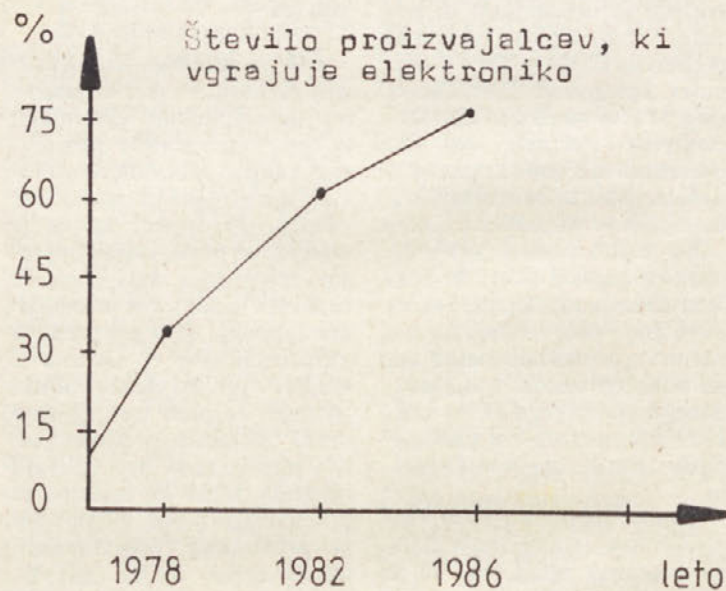

TABELA 5: Razvoj avtomatizacije pri proizvodnji pohištva

Razvoj trženja	Pred 1. 1965	1965 - 1980	1980 - 1990	1990 - 2000
	Posamezni stroji	Zaporedje strojev	Obdelovalni centri	Avtomatizirane tovarne
	50% ročno delo 50% mehanika	90% mehanika 10% avtomat.	10% - softwar. 30% - elektr. 60% mehanika	25% - softwar. 30% - elektr. 40% mehanika
	Povečano aktiviranje strojev	Večanje zmogljivosti pomiki - tekti	Večanje izkoristka Zmanjšanje nastavitvenih časov	Optimiranje in formiranje
	OBRTNIŠTVO	MEHANIZACIJA	AVTOMATIZACIJA	ORGANIZACIJA

(Nadaljevanje s 14. str.)

Na koncu se postavlja vprašanje, kaj želimo doseči z uvajanjem sodobne opreme, avtomatizacijo in sodobnejšo organiziranostjo. Odgovor je jasen in nedvomno nakazan že uvodoma.

Ker smo vključeni v mednarodno delitev dela in se pojavljamo na svetovnih tržiščih, kar je tudi pravilna usmeritev (ne glede na trenutne težave), se moramo obnašati in biti opremljeni in organizirani kot to zahtevajo svetovne razmere.

Svetovni trg pa zahteva:

- hitre reakcije in prilagodljivost na spremembe
- točnost v dobavnih rokih
- prvoklasno kvaliteto
- sprejemljivo ceno

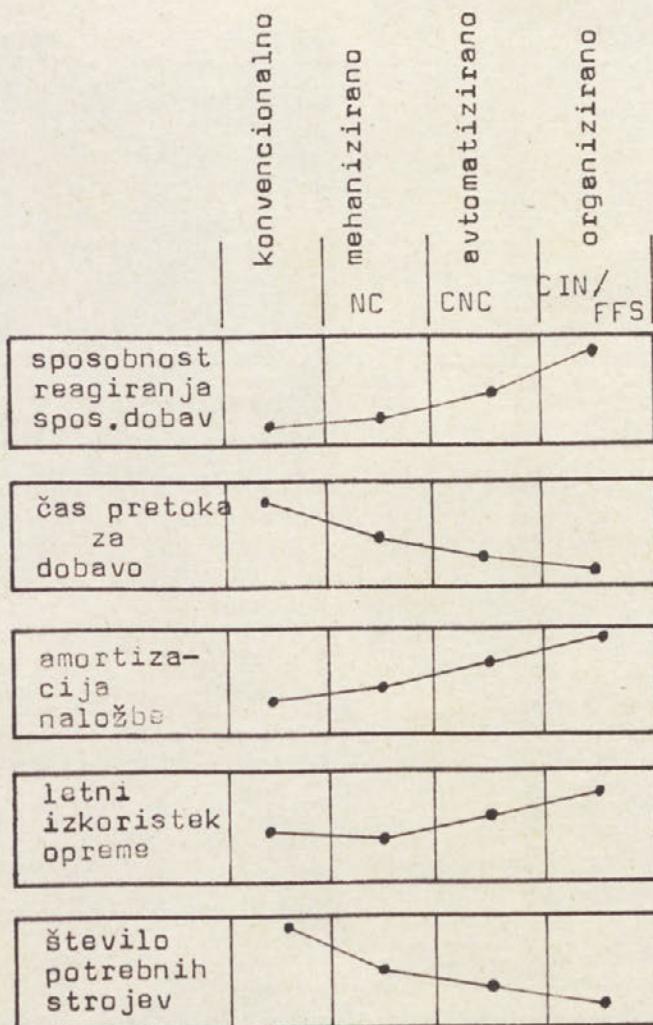
To pa je možno doseči le, če proizvajamo s sodobnimi proizvodnimi sredstvi, če se stalno posodablamo in če smo organizirani tako, da nam organizacija poleg tehnike zagotavlja izpolnjevanje tržne zakonitosti. Kako pa se odražata sodobna tehnika in sodobna organiziranost na celotno poslovanje podjetja pa nam najbolj nazorno kažejo spodnji grafiki.

In kje je Novoles danes? Odgovor na to vprašanje ni niti malo enostaven, kajti mnenj o bodočem razvoju in konceptu produkcije je toliko, kolikor je strokovnjakov, ki se s tem problemom ukvarjajo. V zadnjem obdobju smo namreč instalirali nekaj sodobnih CNC strojev, ki bi že lahko bili obrat po sistemu CIM ali še bolje FFS (FFS — Flexible fertu-

nung System = fleksibilni proizvodni sistem) vendar smo ta trenutek:

1. Bolj naklonjeni razbijanju tehničnih sredstev in produkcij kot pa njih združevanju
2. Sploh še ne razmišljamo o CAD/CAM konstruiranju in oblikovanju, poenotenju — standardizaciji elementov, enotnem arhivu in numeraciji načrtov, enotnem programiranju itn.

TABELA 6: Gospodarnost različnih razvojnih stopenj

3. Ne razmišljamo o morebitnih efektih takega združevanja in ne postavljamo kriterijev za bodoče nabave in njih medsebojno kompatibilnost in sposobnost vodenja po sistemu CIM/FFS ali vsaj po enotnem programiranju.

Ako tega še nismo storili, ako tega ne mislimo storiti takoj, potem bomo začeli zaostajati že za našo domačo konkurenco, kaj šele svetovno. To pa še ni več stvar tehnike temveč organizacije.

Povzetek iz Holz und Kunststoffverarbeitung.

Zahvala

Ob smrti mojega moža in očeta KONCILJA Karla se iskreno zahvaljujem delovni organizaciji NOVOLESTOZD TVP in TSP za izrečeno sožalje in denarno pomoč.

Iskrena hvala!

žena Kristina
sin Štefan

Zahvala

Ob smrti mojega sina Milana se najlepše zahvaljujem OOS TOZD TDP za podarjeni venec in sodelavcem za izrečena sožalja in denarno pomoč.

Iskrena hvala!

mama Julka Hrovat

Zahvala

Ob smrti dragega očeta Martina Božiča iz Dol. Straže se najlepše zahvaljujem OO ZS in sodelavcem TOZD TVP za podarjene vence, denarno pomoč in izrečena sožalja.

Martin Božič

Zahvala

Ob smrti mojega moža in najinega očeta Edija Jakše se najlepše zahvaljujemo OOS TOZD TSP za pomoč pri pogrebu, TOZD TDP in sodelavcem za denarno pomoč, podarjene vence, tolažilne besede ob slovesu in izrečena sožalja.

Žena s hčerka

Zahvala

»Ob boleči izgubi mojega moža Malić Branka se iskreno zahvaljujem OOS TOZD TKO METLIKA za podarjen venec ter sodelavcem in sodelavkam obrata Radatovići za denarno pomoč.«

Malić Zora
TOZD TKO
obrat Radatovići

Zahvala

Ob smrti očeta ALOJZA DERGANCA se iskreno zahvaljujem OO sindikata TOZD TSP za venec ter sodelavcem montaže za denarno pomoč in izrečena sožalja.

Dragica Šenica

Prva pošiljka popolnoma neuporabne hlodovine iz Svetozareva, ki smo jo uspeli reklamirati. Upamo, da v bodoče ne bomo več pričali takim pošiljkam.

Prevod in komentar:
Peter Martinčič

LESARIJADA 1987

13. julija so v Ljubljani na igrišču Slovana bile tradicionalne letne delavske športne igre delavcev SOZD UNILES.

Kot vsako leto smo se jih tudi letos udeležili v popolni postavi in v vseh disciplinah.

Doseženi rezultati so bili sicer nekoliko pod pričakovanji, vendar smo vseeno imeli nekaj svetlih točk. Predvsem so to kegljači, ki so letos zmagali že tretjič zapored, odbojkarji, ki so bili drugi, največje presenečenje pa so bili tekmovalci v vlečenju vrvi. Poleg priznanja za prvo mesto so prejeli kot nagrado še velikansko mortadelo.

Rezultati:

Odbojka ženske:

1. MEBLO
2. LESNINA
3. MARLES
6. NOVOLES

Odbojka moški:

1. STOL
2. NOVOLES
3. MEBLO

Kegljanje ženske:

1. MARLES	777 kegljev
2. LESNINA	741 kegljev
3. MEBLO	739 kegljev
4. NOVOLES	699 kegljev

Posamezno:

1. Arniž Jelka Marles — 220 kegljev
2. Žnikart Dragica Marles — 210 kegljev
3. Bohak Tončka Meblo — 204 kegljev
4. Šoško Tatjana Novoles — 203 kegljev
5. Polyak Milka Novoles — 199 kegljev

Kegljanje moški:

1. Novoles	1260 kegljev
2. Meblo	1240 kegljev
3. Stol	214 kegljev

Posamezno

1. Goleš Željko Novoles — 233 kegljev
2. Razdevšek m. Stol — 232 kegljev
3. Makarovič Franko Meblo — 231 kegljev

Streljanje ženske:

1. Lesnina 482 krogov
2. Marles 463 krogov
3. Meblo 433 krogov
4. Novoles 360 krogov

Posamezno:

1. Gavrinč Zora Lesnina — 173 krog.
2. Slana Irena Marles — 165 krog.
3. Janjanin Jenny Novoles — 136 krog.

Streljanje moški:

1. Stol 819 krogov
2. Marles 815 krogov
3. Javor 810 krogov
4. Novoles 770 krogov

Posamezno

1. Baranja Karlo Javor — 184 kr.
2. Čkorjanc Alojz Marles — 176 kr.
3. Mihulič Janez Marles — 173 kr.

Namizni tenis ženske

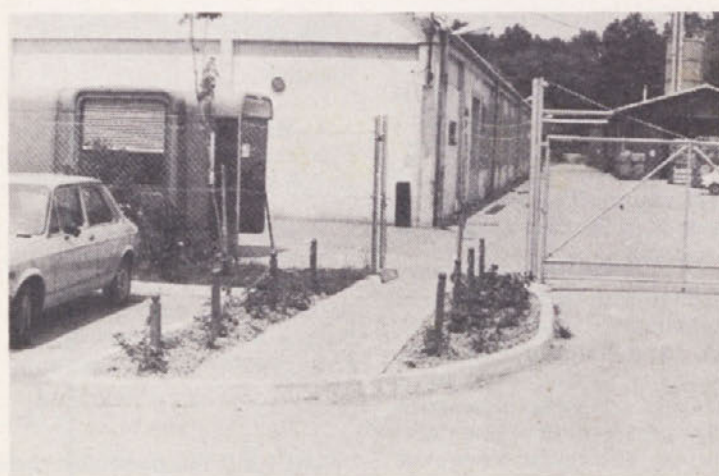
1. Lesnina
2. Meblo
3. Javor

Namizni tenis moški

1. Lesnina
2. Meblo
3. Javor
8. Novoles

Mali nogomet

1. Marles
2. Stol
3. Meblo
5. Novoles

Lično urejen vhod v tozđ Lipa v Kostanjevici

Umetnik Košir je v lesu upodobil našega Ceneta Moznika

Šah

1. Lesnina
2. Stol
3. Marles
7. Novoles

Balanjanje

1. Meblo
2. Javor
3. Krasoprema
5. Novoles

SKUPNI KONČNI VRSTNI RED EKIP

1. Meblo	139 točk
2. Lesnina	138 točk

3. Marles	109 točk
4. Stol	107 točk
5. Novoles	92 točk
6. Javor	50 točk
7. Liko	45 točk
8. Krasoprema	33 točk
9. Hoja	15 točk
40. Uniles	6 točk
41. Tribuna	5 točk

Tudi družabni del iger je bil prijeten. Ob glasbi in plesu smo pojedli še mortadelo, dobre volje ni zmanjkalo in naslednje leto bomo gotovo zopet prišli.

Cene Moznik in Univerziada

Riše: I. Balog

